Authorized by — Lizenz — Izdošanas atļauja: ICD-OMBG :: Atbildīgais redaktors — Editor in-Chief: Kārlis Rabācs, vietnieks: Aleksandrs Liepa, redakcijas sekretārs: Maksis Cullītis; redaktori: Andrējs Rudzis (Minchenē), Harijs Mindenbergs (Eslingenā), Arnolds Šmits (sports), Zigurds Bārda (tehniskais iekārtojums)

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 16 (23)
Piektdien, 1947.g. 28. II.

Iznāk otrdienās un piektdienās :: Izdevējs: Bavārijas apgabala latviešu komitejas uzdevumā Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa:: Redakcija: Günzburg/D. Bürgerm. te. - Landmann - Pl. 7, t 92 :: Printed by Schwäb. Volksblatt, Günzburg/Don., Bürgerm. - Landmann-Pl. 7:: Metiens — Circulation: 1000

ANGLIJA sagatavo birojus DP DARBA SPĒKA izraudzīšanai

DENA sniedz „Sunday Times" ziņu, ka Anglijas valdība visdrīzākā laikā organizēšot darba birojus Vācijā un Austrijā. Pirmos birojus laikam atvēršot Berlīnē un Vīnē. Pēc laikraksta domām, šī rīcība dodot cerības iegūt vajadzīgos 100.000 DP darbam Anglijā, par kuriem bijusi runa pagājušās nedēļas ziņojumā par darba spēka iztrūkumu. Vācijā un Austrijā paredzēts sastādīt piemērotu DP sarakstu, lai tos, rodoties nodarbināšanas iespējām, pārvestu uz Angliju, vajadzības gadījumā ar visām ģimenēm. Sākumā iebraucējus novietotu uzņemšanas nometnēs, bet pēc tam sadalītu pa apgabaliem, novietojot atsevišķās grupās. Atalgojuma un apiešanās ziņā tie būtu pielīdzināti angļu strādniekiem. Valodas grūtības cerot pārvarēt, ikvienā fabrikā katrā ārzemju strādnieku grupā iedalot vismaz vienu pietiekami labu angļu valodas prātēju, bet pārējiem sarīkojot valodas kursus. Jautājums par šo ārzemju strādnieku tālāko nākotni, ieskaitot naturālizācijas iespējas, vēl tiekot apsvērts. Viņiem paredzēta iespēja katrā laikā atkal atgriezties mājās. Šo plānu Anglijas darba ministrija patlaban izstrādājot sīkāk, un darba ministrs to drīzumā celšot priekšā apakšnamā. Saskaņā ar Reutera ziņām, Anglijas iekšlietu ministrs izteicies, ka arī īpaši izraudzītiem vācu kara gūstekņiem, pienākot viņu repatriācijas laikam, atļaušot brīvprātīgi palikt darbam Anglijā.

Anglijā atskan balsis, kas līdzšinējo valdības rīcību ārzemju darba spēka sagādē un DP novietošanā darbā Anglijā uzskata par nepietiekamu. Piemēram, „Daily Mail" sniedz Elstera Forbesa rakstu, kurā asi kritizēta valdības politika Indijas un Palestīnas jautājumā un bez tam izteikta neapmierinātība ar nupat publicētās Baltās grāmatas programmu darba spēka sagādē. Šī programma, raksta Forbess, pietiekami stingri un steidzami neuzsverot vajadzību sagādāt apmācītu un neapmācītu ārzemju darba spēku no visiem pieejamiem avotiem. Autors atgādina savu pirms dažām nedēļām izteikto brīdinājumu, ka darba ministrijas gausuma dēļ pārvietoto personu darba spēka krājumi tikšot „nokrejoti," pirms vēl Anglija paspēšot tajos labi palūkoties. Šīs bažas apstiprinot darba ministra Aiseka paziņojums par tikai nupat sākamo akciju DP arodu un spēju klasificēšanai Vācijas un citās DP nometnēs. Aktīva rīcība tagad sākta arī poļu jautājumā, kaut arī to nevarot uzskatīt nedz par sevišķi bagātu izdomā, nedz devīgu.

Forbess tālāk raksta, ka viņš nevarot vien pietiekami stingri aizstāvēt baltiešu prasību apsvēršanu. Nevarot būt runa par to, ka šie cilvēki varētu atgriezties dzimtenē. Tie esot lieliski stingra darba cilvēki, kā vīrieši, tā sievietes, un visādā ziņā vērtīgi Anglijas pavalstniecības kandidāti. Turklāt Anglija kopš 1918. gada neesot bez savas morāliskās atbildības par šo cilvēku labklājību.

Bažas par to, ka citas valstis varētu pirms Anglijas izmeklēt vērtīgāko DP daļu savām vajadzībām, izsaka arī parlamenta liberāļu frakcijas vadītājs Deviss. Runājot par valdības nupat pasākto rīcību, viņš saka: „Kālab valdība nerīkojās tā jau agrāk? Beļģija to darīja, Francija tāpat. Abas tās ir nosmēlušas krējumu, un kāds tagad būs šis nokrejotais piens? Beļģija un Francija paglābās, piesaistot nabaga DP, kas bija dabūjami. Mēs viņus ignorējām, un mūsu arodbiedrību vadītāji negribēja pieļaut pat saujiņu poļu, kurus mēs turam Anglijā nenodarbinātus." DENA, DM

Ogļrači uz Beļģiju izbrauks 15. martā

DARBĀ VAR PIETEIKTIES UNRRAs VIENĪBĀS

Eslingenā UNRRAs darba daļa saņēmusi oficiālā līguma tekstu, kas slēdzams ar Beļģijas ogļraktuvju federāciju, brīvprātīgi saistoties darbā uz 2 gadiem Beļģijā. Līgumam pievienoti paskaidrojumi par Beļģijas valdības aizsardzību un garantijām. Tālāk paskaidrots, ka uz visām nometnēm, kur būs pieteikušies vismaz 10 līguma slēdzēji, izbrauks Beļģijas valdības pārstāvji nokārtot vajadzīgās formālitātes. Pieteikšanās UNRRAs vienību darba daļās. Pirmais DP ogļraču transports paredzēts 15. martā. Cik paredzams, tad jau pirmā gājienā uz Beļģiju no amerikāņu joslas aizbrauks 5000 DP. Iesnēja strādāt Beļģijā līdz šim vislielāko interesi radījusi poļu, ukraiņu un dienvidslavu nometnēs. Baltieši bijuši ļoti atturīgi un mūsu lielākā kolonijā Eslingenā tikai viens tautietis sīkāki painteresējies par līguma tekstu, galīgo izšķiršanos tomēr vēl atliekot.

Ar ogļraktuvju federāciju noslēgto līgumu garantē Beļģijas valdība, kas saziņā ar federāciju uzņemas atbildību arī par ārzemnieku nodarbināšanas apstākļiem. Ārzemju strādnieki baudīs tos pašus dzīves un darba apstākļus un saņems līdzīgu apgādi kā beļģi. Beļģijas valdība garantē visas tiesības un brīvību, kādu likums nodrošina ārzemniekiem, kas apmetušies Beļģijā uz pastāvīgu dzīvi. Likumisko un politisko aizstāvību bez tam vēl uzņemas Starpvaldību bēgļu komiteja.

Pirmās 90 dienas būs izmēģināšanas posms. Ja strādnieku atradīs par piemērotu, tad viņš varēs uz Beļģiju aicināt sievu un bērnus. Citus piederīgos uz Beļģiju varēs pārvest tikai ar atsevišķu valdības atļauju un Starpvaldību bēgļu komitejas starpniecību.

Pārvešanu līdz Beļģijas robežai uzņemas amerikāņu armija. Līdz atļauts ņemt visas likumīgi iegūtās mantas. Līgums jāslēdz uz 2 gadiem darbam apakšzemē. H. M.

Galvenā problēma — atrast piemērotu nodarbošanos

DENA 24. februārī ziņo, ka pēc amerikāņu armijas galvenā štāba paskaidrojuma angļu joslas militārgubernātora paziņojums par DP piespiedu iesaistīšanu darbos angļu joslā uz amerikāņu joslu neattiecas, jo šos jautājumus katrā okupācijas joslā kārto atsevišķi. Galvenā štāba paskaidrojumā tālāk teikts, ka no DP puses galvenā problēma esot nevis nevēlēšanās strādāt, bet gan piemērotas nodarbošanās atrašana. Puse no apmēram 376.000 pārvietotām personām jau strādājot, un tiekot darīts viss, lai šo skaitli vēl palielinātu.

Trumens prasa apstiprināt ASV piedalīšanos IRO

ATVĒLĒTI PIRMIE LĪDZEKĻI DARBĪBAS UZSĀKŠANAI

Prezidents Trumens vēstījumā kongresam prasīja apstiprināt ASV piedalīšanos IRO, kas spētu pilnībā un ar sekmēm atrisināt Eiropas DP problēmu. No apmēram miljona pārvietoto personu Vācijā, Austrijā un Itālijā vismaz divas trešdaļas atrodoties ASV aprūpē un kontrolē. Sabiedroto uzvara pār ass valstīm līdzi atnesusi arī praktisku un morālu atbildību par ass valstu upuriem. Prezidents uzsvēra, ka ir visaugstākā mērā svarīgi panākt, lai IRO darbu sāktu 1. jūlijā, un prasīja, lai ASV šai jautājumā ātri un tiešī uzņemtos vadību, jo daudzas pārējās IRO dalībnieces valstis uzmanīgi vēro ASV rīcību, pirms izlemj savējo.

Tūlīt pēc prezidenta vēstījuma saņemšanas kongresā senātors Vandenbergs un Konelijs iesniedza rezolūciju, pieprasot akceptu ASV līdzdalībai IRO un pārstāvja izraudzīšanu šai organizācijā ar 12.000 dolaru gada algu. Ārlietu ministrijā paskaidrots, ka prezidenta budžets paredz 75 miljonu dolaru UN organizācijām bēgļu, tirdzniecības un veselības nozarē, pie kam galvenā daļa šīs summas aiziešot bēgļu organizācijai.

Atbildot uz IRO sagatavošanas komisijas steidzamu lūgumu, UN ģenerālsekretārs Lijs paziņojis, ka Apvienotās Nācijas gatavas nodot organizācijas rīcībā naudas līdzekļus un ēkas, lai tā varētu sākt darbu. Lijs IRO sagatavošanas komisijai uz Ženevu jau pārvedis tuvāk neminētu naudas summu no UN līdzekļiem, izlietodams savas pilnvaras, kas viņam atļauj krizes apstākļos pēc paša ieskatiem disponēt par UN līdzekļu fondiem. NYHT, DENA

RŪPES PAR DP jāpierāda darbos

AMERIKĀŅU BALSIS PAR PĀRVIETOTO PERSONU IECEĻOŠANAS PROBLĒMU

„New York Herald Tribune" 23. februāra numurā sniedz „Washington Post" ievadrakstu, kas veltīts DP jautājumam. Rakstā pieminēts ārlietu ministra Maršala izteiciens, ka viņam esot „īpašas rūpes" par miljonu DP Vācijas rietumu joslās. Šādu jūtu izpaudumiem DP gandrīz vai pārpludināti, bet vienīgi rīcība tagad spēj pierādīt šīs rūpes reāli. Bez tam Maršals ar saviem izteikumiem žīdu organizācijai bez nodoma atbalstījis aplam izplatīto uzskatu, it kā visi DP būtu žīdi. Patiesībā 200.000 personu lielā žīdu grupa ir tikai trešā vietā, aiz baltiešiem un poļiem. Kopīga visdažādāko tautību DP ir vienīgi atteikšanās dzīvot totālitārā iekārtā, vai tā būtu fašistiska vai komūnistiska. Viss, ko viņi prasa, ir iespēja sākt jaunu dzīvi brīvā zemē. Un tā ir ideja, no kuras radusies visa Jaunā pasaule. „Šai brīvības mīlestībai noteikti būtu jāiesilda mūsu sirdis šo nelaimīgo ļaužu labā," teikts rakstā. Esot arī aplama doma, it kā visi DP vēlētos doties uz Ameriku.

Aplami esot šo ļaužu izrādīto apziņību uzlūkot ar aizdomām vai baidīties, ka tie izvērstos par aģitātoriem. DP nometnēs ir pārstāvēti arodi un spējas. Ja kādai jaunai zemei vajaga ārstu un zobārstu, — tie atrodami DP vidū, tāpat laukstrādnieki vai raktuvju strādnieki. Visi tie vēlas strādāt. Bet tā kā viņi ilgi bijuši bez darba, tad arī iespējams, ka daļa var izrādīties nenodarbināma. Tā ir laikmeta ironija, ka Anglijai un citām Rietumeiropas zemēm trūkst darba roku, kamēr DP nometnēs atrodas neizmantotas darba spēka rezerves.

Tādēļ ASV „īpašās rūpes" būtu izpaužamas aktīvā rīcībā, saskaņā ar šīs zemes tradicijām un nepieciešamībām. Tā vēl arvien ir brīvo ļaužu zeme, kur cilvēki uzcēluši lielu valsti uz tiem ideāliem, kādus kopj un lolo DP. Neviens neprasa atmest visus imigrācijas ierobežojumus, lai palīdzētu atrisināt DP problēmu, bet varētu pārlabot kvotes tā, lai tās tiktu pilnībā izmantotas un būtu arī bēgļiem izmantojamas. Pastāvošais likums atļauj ieceļot 153.879 personām gadā, bet pašreiz ASV uz kvotu rēķina ieceļo 80.000. Prezidents apsolījis atbalstu tādam nokārtojumam, kas atļautu uzņemt 39.000 bēgļu gadā. Bet pēdējā gadā uzņemta tikai sestā daļa šī skaita. Tādēļ, nobeidz autors, tā būtu ASV „īpašo rūpju" pierādīšana, ja izbeigtu uzlūkot bēgļu problēmu tikai par abstrakciju un atvieglotu ceļu vismaz tai mazajai pretimnākšanai, kāda ir padomā prezidentam.

Par ieceļošanu ASV izteicies arī agrākais imigrācijas un natūrālizācijas komisārs Herisons, ko citē poļu laikraksts „Jaunā Pasaule" 15. janvāra numurā. Līdzjūtības trūkums pret vajātiem neatbilstot ASV ideāliem. Visas koloniju zemju bagātības radījuši imigranti. Bija laiki, kad labā Amerika apsveica ieceļotājus atplēstām rokām. Arī tagad jāatrod atrisinājums pārvietoto personu problēmai. Nevien ASV, bet arī daudzās citās brīvās valstis vietas ir diezgan, vajadzīga tikai laba griba un līdzjūtīgas sirdis. Jāgroza imigrācijas likums. NYHT

Atklāti nacistu pagrīdnieki

Plašā slepenā akcijā, kas sākās naktī uz svētdienu, turpinājās vairākas dienas un aptvēra visu angļu un amerikāņu joslu, piedaloties ap 1000 sabiedroto kareivjiem, apcietināti vairāki simti vācu nacistu pagrīdes organizācijas locekļu un vadītāju, to vidū daudzi pazīstami agrāko nacistu organizāciju vadoņi, armijas un izlūkošanas dienesta virsnieki un no internēšanas nometnēm izbēgušie.

Atklātās pagrīdes organizācijas tālākais mērķis bijis atjaunot totālitāro valsts iekārtu Vācijā, bet tuvākie — pārtraukt fabriku un citu ierīču nomontēšanu reparāciju vajadzībām, atbrīvot internētos nacistus, pilnīgi pārtraukt Vācijas ogļu izvedumus, izbeigt svarīgāko rūpniecības nozaru sociālizācijas politiku, kā arī atbalstīt prasības pēc Austrumprūsijas un Silēzijas atpakaļpievienošanas Vācijai.

Kāds augstāks angļu izlūkošanas dienesta virsnieks paskaidrojis, ka šī bijusi plašākā apcietināšanas akcija kopš Vācijas okupācijas sākuma un skārusi visvairāk angļu joslu, kur gandrīz katrā pilsētā apcietināts viens vai vairāki pagrīdnieki. Atklātās organizācijas vadītāji esot draudējuši pielietot jaunus slepenos ieročus, kuriem, domājams, būtu sakars ar bakterioloģisko karu. Starp apcietinātajiem esot arī kādreizējais vācu bruņoto spēku virspavēlniecības bakterioloģijas nodaļas virsnieks Eidmans. Nacistu vadītāji arī gribējuši aizkavēt vācu slepeno ieroču nodošanu sabiedrotajiem.

Amerikāņu slepenā dienesta ierēdņi gan, pēc UP ziņām, paskaidrojuši, ka viņiem neesot nekas zināms par kādiem bakterioloģiskiem kaujas līdzekļiem Vācijā un tamlīdzīgas baumas esot tikai propagandas triks. Tāpat ierēdņi pavīpsnājuši par baumām, ka organizācijai varētu būt bijuši sakari ar bez vēsts pazudušo un Nirnbergā aizmuguriski notiesāto Martinu Bormanu, bet arī šādu iespēju izmeklēšanā ievērošot. „Daily Mail," ziņojot par Keselringa prāvu Italijā, atzīmē angļu izlūkošanas pulkveža Skotlenda izteikumu, ka pēc viņa domām Bormans vēl esot dzīvs un slēpjoties Urugvajā, Brazilijā vai Spānijā, uz kurieni agrāk licis pārvest savus līdzekļus. Pēc Skotlenda domām, daudzi meklēti kara noziedznieki vēl šodien slēpjoties vācu kara gūstekņu nometnēs, maskējušies par vienkāršiem kareivjiem. Arī Himlers bijis maskējies par vienkāršu SS vīru, bet paņēmis līdzi sievieti, un tā bijusi viņa klūda.

Ģenerālis Kleja par angļu un amerikāņu kopīgo apcietināšanas akciju izteicies, ka tai neesot piešķirama sevišķa nozīme. Organizācijas aktīvitāte novērota, kamēr nolemts tai darīt galu. Šis Kleja paskaidrojums, ziņo UP, nozīmējot to minējumu noraidīšanu, it kā akcijas nolūks bijis pirms Maskavas konferences izcelt angļu un amerikāņu pūles cīņā pret nacisma atdzīvošanos Vācijā. Krievu kontrolētā vācu prese pēdējā laikā vai ikdienas pārmetusi, ka rietumu okupācijas joslās šinī ziņā nekā nedarot.

Pēc DENAs informācijas 1. febr. izsludinātās ieroču nodošanas amnestijas laikā Bavārijā nodoti: 3 tanki, 22 lielgabali, 30 ložmetēju, 31 mašīnpistole, 117 tanku dūres, simtiem rokas un lielgabalu granātu un bumbu, pāri par 3000 šaujamo un ap 5000 duramo ieroču. DENA, DM

Poļu strādnieki no Francijas brauc mājās

„Daily Mai" sniedz garāku rakstu par apstākļiem Vācijas amerikāņu joslā, norādot, ka tā kļuvusi par cīņas lauku naidīgiem poļu nacionālistu novirzieniem. Pēc augstāku amerikāņu amatpersonu izteikumiem, joslai pārklājies vesels poļu intrigu, spiegošanas un propagandas tīkls. Šai niknajā cīņā pretim stāvot Varšavas valdības atbalstītāji un apmēram 284.000 poļu Rietumeiropā, kas tai naidīgi.

Poļu DP vidū darbojas Varšavas valdības atbalstītāji vai iespējami „aģenti." Ir zināms, ka repatriējušies poļi atgriezušies šeit, tēlodami it kā Varšavas valdības pretiniekus. Iekļuvuši nometnēs, tie mēģinājuši pārliecināt opoziciju ar „argumentiem, propagandu vai skaidru iebaidīšanu, draudot ar atriebšanos Polijā esošām ģimenēm," paskaidrots no autoritātīviem avotiem. Citi Varšavas atbalstītāji rīkojas līdzīgi, kļūdami par melnā tirgus spekulantiem un darbodamies to 40.000 poļu vidū, kas dzīvo vācu saimniecībā. Pēc amerikāņu pretizlūkošnas dienesta ziņojumiem, šie melnā tirgus aģenti caur Vācijas franču joslu saņem ieročus no Polijas.

Bet arī Varšavai naidīgie spēki stipri nodarbojas ar propagandu DP vidū. „Mēs nezinām pilnībā vecās poļu armijas virsnieku ietekmi, bet gandrīz ikvienā nometnē ir naidīgu ietekmju cīņas arēna," izteicies kāds amerikāņu virsnieks. Varšavas valdības atbalstītāji blakus propagandai arī ceļo turp un atpakaļ starp Poliju un Vāciju, cenšoties izspiegot, vai nav konstatējamas kādas organizētas opozicijas pazīmes. Nelieli nemieri izcēlušies dažās poļu nometnēs, ierodoties repatriācijas virsniekiem. Tos pastāvīgi izsvilpj vai ignorē. Piespiedu repatriāciju, izņemot meklētus kara noziedzniekus, ASV armija atcēlusi.

Propaganda un izspiegošana rietumos ir abpusīga. Arī Varšavai naidīgās grupas vadītāji nometnēs un ārpus tām nosūta aģentus uz Poliju. Arī tie ceļo turpu un atpakaļ, lai, atgriezušies Vācijā, ziņotu par apstākļiem Polijā. Pēc viņu apgalvojumiem, tie arvien apstiprinot viņu ļaunākās bažas.

DENA ziņo, ka 1947. g. no Francijas Polijā atgriezīšoties pavisam 6000 poļu laukstrādnieku, 8000 kalnraču, kā arī 3000 citu arodu pārstāvju kopā ar savām ģimenēm, pavisam ap 33.000 personu.

DM, DENA, NYHT

AUSTRIJA vēlas PAVISAM ATBRĪVOTIES no DP

„Daily Mail" speciālkorespondents no Vīnes ziņo, ka pēc Austrijas kanclera Figla rīkojuma iekšlietu ministrija izstrādājusi memorandu Austrijas pārvietoto personu jautājumā. Ārlietu ministrs Dr. Grūbers memorandu iesniegšot četru lielvalstu pārstāvjiem Londonas konferencē. Austrijā pašlaik esot 520.000 DP, neskaitot 45.000 žīdu, un tie radot lielu morālu un saimniecisku apgrūtinājumu Austrijai. Tās budžets esot noslogots ar 6,5 milj. dolaru DP apgādes un pārvaldes izdevumiem. No visiem Austrijas DP nometnēs dzīvojot tikai 70.000. Memorandā tālāk uzsvērts, ka lielais DP skaits, kas sastādot gandrīz desmito daļu visu Austrijas iedzīvotāju, vēl vairāk samazinot jau tā nelielos pārtikas pievedumus Austrijai. Vienīgie pārtikas pievedumi žīdu nometnēm nākot no UNRRAs, žīdu organizācijām un amerikāņu armijas, un tie nespējot ietekmēt Austrijas pārtikas koprezerves. Visi pārējie DP, turpretim, saņemot pārtiku no iekšzemes krājumiem vai arī tādiem UNRRAs krājumiem, kas nodoti visas Austrijas rīcībā. Austrijas pašreizējo pārtikas devu, 1550 kaloriju dienā normālpatērētājam, varētu palielināt par veselām 10 proc., ja visi DP atstātu Austriju. Par UNRRAs krājumiem memorands vēl piebilst, ka tie tā kā tā nebūtu bijuši mazāki, ja DP būtu repatriēti.

DENA ziņo, ka kāda Amerikas žīdu komiteja memorandā Austrijas ārlietu ministram ieteic žīdu pārvietotās personas Austrijā pakļaut vienīgi sabiedroto jurisdikcijai vai arī attiecīgai starptautiskai iestādei. Bez tam sabiedrotiem ieteikts radīt žīdu organizāciju, kurai būtu nododama visa bezmantinieku un neviena nepieprasīta žīdu manta, lai atbalstītu nacistu režīmā cietušos žīdus.

DM, DENA

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER
Nr. 16 (23) 1947. g. 28. februārī

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas.

GRŪTS JAUTĀJUMS

Pēc tam, kad iespiedām lasītāju aptauju par mūsu nākotnes jautājumu, esam sanēmuši tik daudz vēstuļu, ka nekad nevarēsim tās visas iespiest. No visām tām, tāpat kā no pašas aptaujas, redzams, ka tautiešu domas nākotnes jautājumā ir ļoti dažādas.

Pret varbūtēju emigrāciju izteikti divi patiešām svarīgi iebildumi: pirmkārt, ka, emigrēdami un vairāk vai mazāk izklīdzdami, mēs vairs nespētu kalpot mūsu augstākai sūtībai — savas taisnības aktīvai uzturēšanai, otrkārt, smagas rūpes rada darba nespējīgo liktenis.

Neviens latvietis, nopietni domādams, negribēs teikt, ka drīkstam aizmirst to svarīgāko uzdevumu, kas stāv pāri personīgas labklājības nodrošināšanai — centienus par savas tautas un zemes brīvību. Un tomēr, pēc daudzu atbilžu izlasīšanas, gribas jautāt: vai mēs šo uzdevumu neizprotam vienpusīgi? Kas tad ir mūsu augstākais mērķis: vai tas, lai reiz atkal būtu brīva latviešu Latvija, vai arī tas, lai mēs, tie simts tūkstoši, kas esam pašlaik vienkopus Vācijā, tāpat vienkopus atgrieztos šai Latvijā?

Vai kāds apgalvos, ka otrs mērķis svarīgāks par pirmo?

Bet, ja patiesi gribam kalpot un ziedoties pirmajam uzdevumam, ko tad varam šī uzdevuma veikšanai darīt? Diemžēl neko citu, kā tikai modināt tās pasaules sirdsapziņu, kas vēl tic Atlantijas chartas cēlajiem principiem. Gandrīz jau klasisks trimdinieku saimē kļuvis citāts no sirma mākslinieka runas: „Mums vajadzētu kliegt, kliegt tā, lai pasaule attopas un atver acis tai traģēdijai, kuras dalībnieki esam!"

Ja mēs tagad kliegtu, tad mūs dzirdētu nedaudzi UNRRAs ierēdņi un militārās valdības pārstāvji, kam te ir pavisam citas rūpes un uzdevumi. Mēs kliegtu maisā, lādē, kam aizvērts vāks. Vai Viktors Stots, sarīkodams vienu koncertu Ņujorkā, nav licis Latvijas vārdam skanēt daudz tālāk nekā tad, ja viņš būtu divdesmit reizes dziedājis DP nometņu zālēs Vācijā? Vai viena meitene, kas izpelnījusies atzinību par savu darbu kādā Anglijas sanatorijā, nav darījusi latviešu lietas labā vairāk nekā divdesmit citas meitenes, kas tikpat uzticīgi strādājušas kādā UNRRAs slimnīcā kaut kādā Švābijas „—ingā?"— Nesen kādas UNRRAs vienības vadītāja darbiniece bijusi Savienotās Valstīs un tur runājusi ar cilvēkiem, kas interesējas par mūsu likteni. Viņu priekšstati par baltiešiem tomēr bijuši neskaidri: praktiski amerikāņi par mūsu patiesām problēmām nav informēti.

Ar iesniegumiem oficiālām iestādēm vien mūsu lietai nav pietiekami līdzēts. Ja gribam, lai mūs dzird, mums visiem — katram atsevišķi un visiem kopā, ir jākliedz. Bet mums tas jādara tādā vietā un tādā veidā, lai mūs sadzirdētu un saprastu. Amerikāņu un angļu laikrakstos, kas iznāk ārpus Vācijas, diezgan bieži lasām par baltiešiem, kas pārbraukuši jūru mazā laiviņā, kas atbraukuši strādāt, kas rīkojuši koncertus un tad atstāstījuši savas tautas bēdu stāstu. Tikpat kā neesmu lasījis par to, ko saka tie baltieši DP nometnēs Vācijā, kas viskarstāk gribētu, lai tos uzklausa.

Neapšaubāmi svarīgs ir arī otrs iebildums. Mācītājs Lūsis rakstā, kas iespiests mūsu laikraksta 11. numurā, saka: „Uz kruķa atspiedies, mūs vēro invalids . . . Kas notiks ar šiem cilvēkiem? Vai mēs viņus atstāsim Vācijas nabagmājās? Vai mūsu sirdsapziņa atļaus to darīt?"

Vispirms, lai atļauts pretjautājums. — Vai mūsu sirdsapziņa pieļauj mums tagad, kamēr vēl dzīvojam samērā nodrošināti UNRRAs paspārnē, pamest bez atbalsta invalidus, kas jau izslēgti no DP vidus? Vai tā ir sirdsapziņas vai līdzekļu trūkuma lieta? Vai mēs zinām, ka jau tagad vācu slimnīcas noraida sievu, kam pēc dažām stundām gaidāms bērniņš, tāpēc, ka viņa ir latvieša (ne DP) sieva. Vai ir zināms, ka, piemēram, invalids netiek slimnīcā vecās vainas radītas kaites ārstēšanai tāpēc, ka viņam nav izdevies sadabūt līdzekļus rēķina samaksāšanai? Vai ir zināms, ka Sarkanais Krusts šim pašam invalidam uz viņa lūgumu bijis spiests atbildēt: Mums diemžēl nav līdzekļu pabalstu izsniegšanai?

Ja runa par to, ka mums jāturās kopā un jābalsta vājākie mūsu vidū, nav tikai vārdi vien, tad mums jādara kaut kas, lai mēs, darba spējīgie, tiktu pie izpeļņas un pie līdzekļiem sevis un citu uzturēšanai. Ļoti jāšaubās, vai Vācija, kas pati vēl ilgi netiks galā ar saviem invalidiem, savām atraitnēm, saviem bezdarbniekiem, varētu kļūt tā vieta, kur mēs šādas iespējas gūsim.

Zināms, mēs maldītos, ja domātu, ka izceļošanas gadījumā jaunajā dzīves vietās pirāgi no gaisa birs un tur mūsu darba nespējīgo tautiešu apgāde atrisināsies pati no sevis. Arī tur tā būs ļoti smaga lieta, ja vien neradīsies iespējas apmesties kaut cik prāvās kompaktās grupās, bet tur, mazākais paliek cerības, ka ar darbu varēsim tik daudz nopelnīt, ka ar to iznāktu arī to tautiešu iztikai, kas paši nav spējīgi strādāt. Tādā gadījumā šo tautiešu aprūpes sekmīgs atrisinājums vairāk būtu organizācijas un mūsu pašu pienākuma apziņas, mazāk līdzekļu jautājums, kurpretim Vācijā, pēc nometņu dzīves izbeigšanās, šķiet, tas vienmēr būs arī līdzekļu jautājums.

Visubeidzot, katram mums vajadzētu nevis vienu, bet daudzas reizes izlasīt un pārdomāt ziņojumu par Čerčila Anglijas apakšnamā teiktiem vārdiem: „Ja mēs (angļi) nepasteigsimies DP uzņemt, tad piedzīvosim, ka franči un beļģi aizsteigsies mums priekšā un nokrējos labākos no šiem spēkiem."

Nokrejot var tikai inertu masu, kurai nav pašai savas organizācijas un sava praktiska arī citiem saprotama mērķa. Novērst šo nokrejošanu varēsim tikai tad, ja nekavējoties sāksim kaut ko darīt, lai panāktu vismaz to, ka mūs nesaskalda pavisam, un lai katra strādnieku grupa, kas kaut kur aizbrauc, varētu ņemt līdz arī zināmu skaitu tādu, kas paši sevi nespēj uzturēt.

Bez šaubām, mēs visi vēlamies palikt vienkopus pat tad, ja tas atsevišķām personām varbūt nebūtu izdevīgi. Bet mēs arī nedrīkstam būt stūrgalvji. Labi, ka rīkošanās un elastības ceļu šajā jautājumā izvēlējusies arī LCP.

Aleksandrs Liepa

Jaunatne jāsagatavo
DZĪVES CĪŅAI

BAVĀRIJAS APGABALA DARBA PADOMES ATZINUMI

Bavārijas apgabala darba padomes sēdē, ko vadīja J. Amtmanis, piedalījās arī LCK darba nozares vadītājs prof. R. Markus un atsevišķo nometņu darba lietu kārtotāji.

LCK darba nozare savākusi ziņas par darba spējīgiem tautiešiem, arodu prasmi, tagadējām nodarbībām, par skolām un amatu mācekļiem. Nometnēs un darbnīcās strādā 17,6 proc., UNRRĀ — 3 proc, armijas iestādēs — 4,8 proc., mežu darbos, koloniju klaušās un citos nepastāvīgos darbos nodarbināti 15 proc; mācībās vidusskolās, arodskolās, valodu kursos, technikumos, augstskolās un mācekļu darbnīcās iesaistīti 21 proc. Starp darba spējīgiem 26 proc. nav praktisku amatu un tādi tiem būtu jāiemācās. Visvairāk bezamatnieku vidū ir jauniešu un sieviešu. Nometnēs, UNRRAs un privātās darbnīcās bez tiešā ražošanas darba uzdevums ir sagatavot amata mācekļus. UNRRAs arodskolas darbojas Manheimā un Ofenbachā, kur 2 mēnešos labu skolotāju vadībā un pilnā panzijā mācās 320 amatnieku. Šādas skolas pieprasītas un tās atvērs arī Bavārijā. Iespējas, kādas rodas arodu apmācībā šīnīs skolās, derētu nopietni apsvērt un izmantot lk vienam tautietim, kam nav praktisku zināšanu kādā amatā.

Vairākas nometņu darbnīcas saņēmušas armijas pasūtinājumus. Apsolītie armijas darbi vācu fabrikās, tāpat mežu izstrādāšanas un rūpniecības pasākumi reālizējas lēni. Ar UNRRAs palīdzību ierosināta lielāku zemes gabalu pārņemšana saimniecības un apmācības nolūkiem. Lielāki darba piedāvājumi ieņākuši no armijas. Vairākas darba vienības jau saformētas un stājušās darbā. LCK izstrādās noteikumus, pēc kuriem būtu atbalstāma mūsu tautiešu iesaistīšana darbos ārpus Vācijas.

Pēc J. Amtmaņa pārskata par darba lietu kārtošanu Bavārijā, sanāksme pārrunāja ierosinājumu par kūdras sagatavošanas iespējām, mežu darbiem franču joslā un darbu vienību organizēšanu pie armijas. Ziņojumos nometņu pārstāvji ierosināja LCK darba nozarei rūpēties par darba sagādi sievietēm, ar ko būtu sevišķi palīdzēts ģimenēm, kuŗas zaudējušas apgādniekus. Atsevišķās nometnēs labu speciālistu vadībā lielāks skaits sieviešu beigušas šūšanas kursus un tagad varētu stāties darbā. Piem., Kleinkecas nometnē ir ap 120 šuvēju, kas varētu uzņemties lielākus pasūtinājumus, it sevišķi tad, ja būtu pietiekami vajadzīgie darba rīki. Tāpat darba lietu kārtotājām iestādēm jārūpējas par arodapmācības paplašināšanu, iesaistot tanī tos tautiešus, kam nav praktisku arodu. Šai virzienā varētu noorganizēt nometnēs lauksaimniecības kursus. Īpaši jādomā par jaunatnes sagatavošanu dzīves cīņai.

A. R.

Zviedrijas tautieši latviešu bērniem Vācijā

„Atbalstīsim ikvienu zināmu un nezināmu mazo trimdinieku svešajā zemē" — teikts Zviedrijas Latviešu organizāciju savienības valdes aicinājumā turienes tautiešiem atcerēties ar ziedojumiem latviešu bērnus Vācijā. Ziedojumi domāti Lieldienu dāvanām un tos vāks no 23. februāŗa līdz 9. martam. Šajā laikā iekrīt arī Kalpaka bataljona cīņu sākums un pulkveža nāves diena. No piemiņas sarīkojumiem iespējamo atlikumu Latviešu organizāciju savienība tāpat aicina nodot latviešu bērnu palīdzībai Vācijā.

DP universitāte Pinebergā

Hamburgas apkaimes nelielās pilsētiņas viņā malā, plašās kazarmās novietojusies DP universitāte. Kazarmas ir modernas un atsevišķos blokus savieno asfalta ceļš. Apmeklētājam jau pa gabalu pretī māj Junijon-Džeks (angļu karoga apzīmējums) ar balt-dzelteno, viļņveidu līniju rotāto universitātes karogu apakšā. Pati universitāte nesen beigusi pārcelšanos no Hamburgas un darbība tagad norit jo spraigi. Pat neparasti ilgais un stiprais sals nebija šķērslis, lai auditorijās un mājās noritētu mācības, kaut arī studentiem un mācības spēkiem nereti auditorijās bija jātērpjas mēteļos. Mācības spēki rekrutējās no visām 3 Baltijas tautībām, bet lekcijas notiek vācu valodā. Te sastopami daudzi mūsu izcili zinātnieki. Minēsim profesoru Gulbi, rektoru Dunsdorfu, bet starp mācības spēkiem — profesoru Kundziņu, Eglīti, Pētersonu, Slaucītāju, Siksnu uc.

Universitātei diezgan plaša bibliotēka ar grāmatām dažādās valodās; ir arī latviešu, igauņu un lietuviešu valodās iznākošie trimdas žurnāli un laikraksti. Domāts arī par studentu dzīves plašāku izveidošanu. Par studentu dzīvi ziņo universitātes Informācijas biļetens, kuŗā raksti ievietoti vairākās valodās. Par universitātes dzīvi un darbību interesējas arī tautieši citās joslās, jo universitāte ir viens no mūsu garīgās dzīves ievērojamākiem centriem.

J. M.

Nometņu dzīve

YMCAs un YWCAs sekretāru un darbvežu apmācības sanāksme 5. un 6. martā Eslingenā. Sākums 5. martā pl. 9. Apmešanās kalna nometnē (Betzlaer Kaserne). Dalībniekiem līdzi jāņem segas un uzturs. YMCAs un YWCAs jaunatnes vadītāju sanāksme no 20—22. martam Fišbachā. Sākums 20. martā pl. 9. Programmā priekšlasījumi par jaunatnes audzināšanu praktiskām nodarbēm, zēnu un meiteņu klubu un nometņu noorganizēšanu, un sportu. Sekos sabiedriski - kultūrāli un sporta priekšnesumi. Dalībnieki piesakāmi YMCAS Fišbachas nodaļai līdz 10. martam. Abās sanāksmēs pārstāvjus var sūtīt arī tās lielākās latviešu nometnes, kuŗās YMCAs un YWCAs nodaļas vēl nav nodibinātas.

Zemākā mājturības skola 3. martā sāks darboties Bārenhofā pie Lībekas. Skolas mērķis sagatavot mājkalpotājas darbam Anglijā. Kurss 3 mēneši, jāprot vācu valoda.

MŪSU KAIMIŅI UN LIKTEŅA BRĀĻI

LIETUVIEŠU dzīve un darbs TRIMDĀ

Lietuvas valsts svētku gadījumā kādā nometnē bija sarīkota viņu grāmatu skate. No dzimtenes līdzatvesto grezno sējumu klāstam līdzās bija redzami lietuviešu trimdas izdevumi. Un to skaits nebija mazais. Lietuvieši izmantojuši visas multiplicēšanas technikas, lai trimdā drīzāk tiktu pie grāmatām, žurnāliem un laikrakstiem. Sevišķa vērība veltīta skolu grāmatām: 16 priekšmetos ir jauni izdevumi. Tiešajā klases darbā vispārzinātniskos priekšmetos lietuvieši plašos apmēros izmanto vācu grāmatas. Turpretim speciālos priekšmetos, piem., savas tautas vēsturē, literātūrā, lietuviešu valodas mācībā utt, ir jaunas Vācijā apgādātas grāmatas. Skolas un audzināšanas uzdevumiem kalpo arī vairāki paidagoģiska un zinātniska satura žurnāli.

Lietuviešu skolas trimdā darbojas pēc jaunām mācības programmām, kuŗas vairāk piemērotas zināšanu iegūšanai par Vakareiropas apstākļiem, Ameriku un arī citām zemēm, uz kurieni varētu novest mūsu ceļi emigrācijā. Pastiprināta arī valodu, sevišķi angļu valodas mācība un rokdarbi. Ārpus tiešā klases darba skolniekiem jāstrādā darbnīcās, lai iepazītos ar technikajiem paņēmieniem speciālos arodos. Skolniecēm jāmācās mājturība, modeļu zīmēšana un citas sievietēm piemērotas praktiskas mākas. Visumā jaunā programma atbilst reālģimnazijas kursam.

Lietuviešu skolas ievērojamu atbalstu saņem no saviem tautiešiem Amerikā, kas tautas brāļiem trimdā nodibinājuši īpašu palīdzības fondu (BALF). No šī fonda ziedojumiem skolniekiem saņemtas drēbes, medikamenti, grāmatas un citi mācības līdzekļi. Pabalstus no Amerikas tautiešiem saņēmuši arī studenti, kas turpina izglītību Vācijas augstkolās.

Kultūras dzīvi

ievērojami sekmē nometņu koŗi. Tautas deju un tautas dziesmu popularizēšanai izveidoti speciāli ansambļi, kas ar saviem uzvedumiem apmeklē tautiešus citās nometnēs un ir atzīstams lietuviešu tautas mākslas propagandas līdzeklis. Skatuves mākslinieki noorganizējuši drāmas kopas. Panākumi bijuši arī tēlotāju mākslinieku rīkotām izstādēm.

Ārpusskolas izglītības laukā intensīvi darbojas dažādi kursi un darbnīcas, kur katram iespēja pārskoloties kādā praktiskā arodā. Gan ne visām nometnēm izdevies darbnīcas techniski labi iekārtot, kādēj dažuviet apmācības norit vairāk teorētiski nekā praktiski. Kādā nometnē būvtechniķu kursos izstrādāts vairāk kā pussimts būvprojektu pilsētu un lauku celtnēm Lietuvā.

Darba piedāvājumos, kas nāk no amerikāņiem, dažkārt iespēja teorētiskās zināšanas apvienot arī arodniecisko praksi un tādā kārtā iegūt amatnieku kvalifikāciju. Pašreizējo laiku lietuvieši cenšas izmantot, iesaistoties amerikāņu darbos vai arī organizējot privātus pasākumus. Gan privātai uzņēmībai nav sevišķi plašas izredzes, taču piemēri rāda, ka atsevišķām personām izdevies iegūt licenses saviem pasākumiem. Piem., Augsburgā kādam lietuvietim pieder transporta firma un kāds smalkmechaniķis atvēris pulksteņlabotāju darbnīcu.

Ieskati emigrācijas jautājumā

ASV, kā zināms, dzīvo ap miljons lietuviešu. Lielas lietuviešu kolonijas ir arī Argentīnā. Tāpēc lietuviešiem trimdā gandrīz katram kāds radinieks, draugs vai paziņa atrodas jaunajā kontinentā. Daudzi lietuvieši tur tikuši ne vien pie ievērojamas turības, bet ir lielās vietās arī sabiedriskā un politiskā dzīvē. Viņiem ir pat savi pārstāvji parlamentā un republikāņu partijā. Amerikas lietuvieši ar saviem tautiešiem trimdā uztura pastāvīgus sakarus un visiem līdzekļiem cenšas atvieglot viņu grūto likteni.

Daudziem lietuviešiem dokumenti un citas formālitātes jau nokārtotas, un tie gaida savu kārtu izceļotāju transportā. Vispirms viņi domā par izceļošanu uz Savienotām Valstīm, otrkārt, uz Argentīnu, bet daži arī uz Angliju un tās domīnijām.

Protams, ar šo individuālo izceļošanu nebūt nav atrisināts vispārējais tālākās emigrācijas jautājums. Tāpēc lietuviešu zinātnieki pēta kompoktās emigrācijas iespējas. Šai ziņā savas priekšrocības būtu Alaskai un īpaši Kanādai, kur, pēc lietuviešu zinātnieku konstatējuma, ir 8 milj. ha lauksaimniecībā līdz šim neizmantotas labas zemes. Bet šāda kompakta emigrācija un dzīves uzsākšana jaunos apstākļos bez kapitāla nav iespējama. Šo jautājumu savukārt sīki apsver un savus priekšlikumus gatavo

lietuviešu pārstāvības organizācijas.

Lietuviešiem vēl nav pilnīgas statistikas par saviem tautiešiem trimdā, bet kopējo bēgļu skaitu Vakareiropā lēš ap 800.000. Viņu centrālā pārstāvība (VLIKAS) atrodas Kaselē, to veido 7 personas, kas pārzina un vada atsevišķas bēgļu aprūpes nozares. Ar šo centrālo pārstāvību sadarbojas 3 okupāciju joslu komitejas, kuŗām savukārt pakārtotas novadu un visbeidzot atsevišķo nometņu komitejas.

Ārpus šīm tiešajām bēgļu aprūpētājām organizācijām lietuviešiem vēl ir t.s. izpildu padome 5 personu sastāvā, kas atbildīga Lielās padomes priekšā. Šis pārstāvības institūts jau izveidojies Lietuvā kā pretestības kustības centrs vācu okupācijas varai. Trimdā tas uztur sakarus ar lietuviešu pārstāvjiem ārzemēs un kārto jautājumus, kas skar Lietuvas valsts un visas tautas kopības intereses.

Latviešu-lietuviešu sadarbības jautājumā lietuvieši ar prieku atzīmē vienprātību, kas valda mūsu pārstāvju vidū, kārtojot abu tautu nākotnes jautājumus. Labas attiecības vērojamas arī nometņu pārstāvību sadarbībā. Sevišķi draudzīgo attiecību stiprināšanai kalpojuši mūsu sportisti, rīkodami sacensības īstā sadraudzības garā.

A. R.

Nodibinā's TAUTAS KOPĪBAS FONDS

VELTĪS VISLIELĀKO VĒRĪBU NO NOMETNĒM IZRAIDĪTIEM

Virtembergas - Bādenes apgabala komitejas paplašinātā sēdē, piedaloties visu nometņu pārstāvjiem un komisiju locekļiem, plašāki pārrunāts jautājums par tautas kopības un latviskās stājas stiprināšanu. Šo centienu sekmēšanai pie apgabala komitejas nodibināta Tautas kopības daļa ar attiecīgu fondu. Par jaundibinātās daļas vadītāju izraudzīts apgabala komitejas priekšsēdētāja vietnieks A. Podnieks.

Referējot par jaunās Tautas kopības daļas uzdevumiem, A. Podnieks uzsvēra, ka pašreizējā trimdas dzīves posmā vislielākā vērība veltāma ciešas vienotības uzturēšanai. Daudziem tautiešiem pēc pārbaudēm bijis jāatstāj nometnes, daudzi saistījušies darbā armijas pasākumos. Tautas kopības daļa rūpēsies, lai šiem tautiešiem neizirtu saites ar pārējiem un vispār gādās par latviešu stājas un vienotības stiprināšanu. Sevišķu vērību veltīs to tautiešu piesaistīšanai, kas spiesti dzīvot ārpus nometnēm. Pie Tautas kopības daļas nodibinātais fonds dos iespēju sniegt arī materiālu pabalstu. Ar fonda līdzekļiem trūcīgākiem abonēs laikrakstus, piesūtīs labākās grāmatas, rīkos priekšlasījumus utt. Fonda līdzekļi sastādīsies no ziedojumiem un izrīkojumu atlikumiem. Virtembergas - Bādenes apgabala komiteja jau pārskaitījusi fonda rīcībā RM 3000.—.

Lai aktīvizētu palīdzību no nometnēm izraidītiem, apgabala komiteja algos atsevišķu cilvēku, kas apzinās visus „izskrinētos" un iepazīsies ar viņu dzīves apstākļiem un vajadzībām. No nometnēm izraidītie vispirms dalāmi divās grupās. Pirmā ierindos tos, kas dzīvo nometņu tuvumā un var saņemt materiālu un morālisku atbalstu no tautiešiem nometnēs. Daudzi izraidītie tomēr spiesti dzīvot izklaidus, tālu no pārējiem tautiešiem un palīdzība vissteidzamāki sniedzama tieši viņiem.

Sanāksmē vairāku nometņu pārstāvji ziņoja, ka pastiprinātā iesaistīšanās darbā ārpus nometnēm sākusi negatīvi atsaukties uz arodapmācības izkārtošanu. Labākie amatnieki, kas līdz šim sekmīgi vadīja dažādus kursus, tagad cenšas saistīties labāki atalgotā darbā un nometnes paliek bez arodu skolotājiem. Tāpēc jācer, ka mūsu centrālās iestādes centīsies organizēti izkārtot arodapmācību un atradīs iespēju pienācīgi atalgot amatniekus - kursu vadītājus.

Sanāksmē par Virtembergas - Bādenes apgabala komitejas darba daļas vadītāju ievēlēja inž. Kalpiņu. Cik zināms, tad inž. Kalpiņu par savu palīgu izraudzījis arī LCK darba daļas vadītājs prof. Markus.

H. M.

Atvieglojumi pasta satiksmē no ASV

ASV pasta ministrija paaugstinājusi uz visām Vācijas okupācijas joslām sūtāmo parasto un gaisa pasta vēstuļu svaru līdz vienai mārciņai (450 gramu). Iespieddarbus no ASV turpmāk varēs nosūtīt arī uz angļu joslu, bet uz Berlīni vēl nē.

Bez tam Vācijas starpjoslu satiksmē vēstuļu svars kopš 15. februāŗa atļauts līdz 1000 gramu.

VĒSTULES REDAKCIJAI

A. Caune, Regensburgā

UN IZSKRĪNĒTIE?

Visās latviešu avīzēs lasām tikai par latviešu DP. Es, tāpat kā visi latvieši, 1944. g. rudenī biju spiests atstāt dzimteni, bet tagad aiz nezināmiem iemesliem esmu izslēgts no UNRRAs apgādes un „iekļauts vācu saimniecībā." Tādā pašā stāvoklī atrodas daudzi latvieši. Bet kas par viņiem gadā? Esmu izmeklējies ziņu, pie kādiem latviešu iestādījumiem būtu mums, izslēgtajiem, jāgriežas savās vajadzībās, kas ir smagākas un citādas nekā nometņu tautiešiem. Mēs, tāpat kā viņi, gribam būt organizēti un kopīgi sākt jaunu dzīvi, bet tagad nezinām, vai mums būtu jāorganizē savas komitejas?

Vai ČERČILS 1943. g. plānoja UZBRUKT NO GRIEĶIJAS UN PETSAMO AR MĒRĶI ——→ RĪGA?

Žilbērs Reno nesen izdotā grāmatā „Brīvas Francijas slepena aģenta memuāri", starp citu, atstāsta kādu anekdotu, kas esot bijis ļoti populārs Francijā drīz pēc tam, kad šo zemi kara laikā bija okupējuši vācieši.

Anekdots apgalvo, ka 1940. gada jūlijā, kad Anglija bija palikusi vienīgais Vācijas pretinieks, Hitlers uzaicinājis Čerčilu ierasties Parīzē. Čerčils aicinājumam arī paklausījis (tā, protams, izdoma — Red.), ieradies lidmašīnā un novests Fonteneblo pilī, kur to sagaidījis Hitlers un Musolini, sēdēdami pie tējas galda blakus slavenajam karpu baseinam.

Hitlers tūlīt teicis: „Paklausaities, Čerčil, Anglijai beigas. Parakstiet šo dokumentu, kas atzīst, ka Anglija karu zaudējusi, un visai Eiropai jau rīt būs miers!"

„Man ļoti žēl, ka nevaru to parakstīt," atteicis Čerčils. „Nevaru piekrist tam, ka esam karu zaudējuši."

„Blēņas!" iesaucies Hitlers. „Skatāties patiesībai acīs!"

Čerčils mierīgi dzēris tēju. „Anglijā," viņš tad sacījis, „mēs mēdzam izšķirt domstarpības ar derībām. Vai arī mēs nevarētum pamēģināt to pašu. Tas, kas derības zaudēs, atzīsies, ka zaudējis karu."

„Uz ko tad derēsim?' aizdomīgi jautājis fīrers.

„Vai redzat lielo karpu baseinā? Saderēsim, ka tas, kas pirmais notvers karpu, nelietodams nevienu no parastajiem zvejas rīkiem, būs šī kara uzvarētājs."

„Uz to varam derēt!" atsaucies Hitlers. Viņš izrāvis revolveri un izšāvis visas lodes baseinā. Bet ūdens novirzīja lodes un karpa peldēja kā peldējusi.

„Tagad tava kārta, Musolini," norūcis Hitlers. „Tu apgalvo, ka esi liels peldētājs, lēc ūdenī!"

Duče nometis drēbes un ielēcis baseinā. Bet, lai cik viņš arī pūlējās karpu notvert, tā allaž izšļuka no viņa rokām.

„Nu jūsu kārta, Čerčil," beidzot teicis Hitlers. „Redzēsim, ko tad jūs te iesāksit."

Čerčils mierīgi notupies baseina malā un sācis ar tējkaroti izsmelt ūdeni.

Hitlers skatījies ieplēstu muti. „Ko tad jūs gribat darīt?" viņš jautājis.

„Paies gan ilgs laiks," atbildējis Čerčils, „kamēr tādā veidā baseinu izsmelšu. Bet mums, angļiem, nav jāsteidzas, un mēs arī šo karu nesteigdamies uzvarēsim."

Anekdots savā laikā Francijā bijis tik populārs tāpēc, ka stiprināja sakauto franču ticību savu stūrgalvīgo kaimiņu un sabiedroto — angļu uzvarai. Pašlaik to interesanti atcerēties tāpēc, ka arvien biežāk amerikāņu un krievu presē sāk parādīties pārmetumi Čerčilam, ka viņš pārāk daudz vilcinājies un nevajadzīgi palīdzinājis karu.

Mēs vēl nezinām patiesību par lielo diplomātisko spēli, kas norisinājusies otra pasaules kara sabiedroto aizkulisēs. Varbūt arī nekad visu patiesību neuzzināsim. Bet latviešu lasītājam šķiet pilnīgi skaidrs, kāpēc Čerčils daudzos gadījumos bijis tas, kas labāk gribējis izsmelt baseinu ar tējkaroti, nekā pats lēkt ūdenī vai šaut tajā ar pistoli. Tas kļūst skaidrs, ja zinām, ka dažas amerikāņu aprindas pārmet bijušajam Anglijas premjēram to, ka viņš pierunājis Ruzveltu nesākt 1943. g. sagatavoto invāziju Francijā, bet tās vietā sākt uzbrukumu vispirms Ziemeļāfrikā, lai no turienes pārsviestos uz Balkāniem.

Ka Čerčils katrā ziņā gribējis sākt iebrukumu Eiropā nevis no rietumiem, bet no dienvidiem, lai ar to nogrieztu ceļu lielajam austrumu sabiedrotajam, tas redzams arī no Eliota Ruzvelta grāmatas par Teherānas konferenci, kurā viņš attēlo, kā Čerčils velti lūkojis pārliecināt Ruzveltu par sava plāna nepieciešamību. Ruzvelts toreiz tomēr izšķīries par Staļina atbalstīto Francijas invāzijas plānu, lai gūtu panākumus ātrāk un ar mazāk zaudējumiem.

Slavenās amerikāņu Harvardas augstskolas vēsturnieks Samuels Eliots Morisons nupat izdotā grāmatā „Operācijas Ziemeļāfrikas ūdeņos" apgalvo, ka amerikāņi bijuši spiesti atteikties no sava plāna sākt invāziju Francijā jau 1943. g. stingras angļu pretestības dēļ. Kad Maršals, Eizenhauers un Hopkins 1942. g. jūlijā ieradušies Londonā ar instrukcijām nepieņemt nevienu citu plānu, kā vienīgi uzbrukumu pāri Lamanšam, tie tomēr redzējuši, ka angļi ir tik ļoti pret šādu invāziju, ka nolēmuši labāk piekāpties nekā riskēt ar to, ka līdz kara beigām būs jāsadarbojas ar neapmierinātu sabiedroto. Eeizenhauers savukārt atzinis par militāri mazvērtīgu Ziemeļāfrikas akciju, bet tomēr par nepieciešamu, lai sadarbotos ar sabiedrotiem.

„Svenska Morgonbladet" Londonas korespondents pat, rakstīdams par gaidāmām grūtībām ārlietu ministru konferencē Maskavā, saka, ka Čerčila un angļu ģenerālštāba plāns 1943. gadam bijis: „izcelt desantu Grieķijā un Petsamo un uzbrukt no abām pusēm ar Rīgu kā kopīgu mērķi ziemeļu un dienvidu armijām."

Esam dzirdējuši arī par krievu publicistu pārmetumiem Čerčilam, ka viņš līdz pēdējam laikam vilcinājis invāzijas uzsākšanu un — kā rakstīts jaunajā ģenerālīsima Staļina biografijā — sācis to tikai tad, „kad Staļina stratēģija 1944. g. deva Padomju Savienībai iespēju vienai iekarot visu Vāciju un atbrīvot Franciju."

Pazīstamais „Pravdas" publicists Zaslavskis pievienojis agrākiem pārmetumiem jaunu pret Čerčila stratēģiju vērstu kritiku. AP ziņo, ka Anglijas sūtniecības darbinieki Maskavā esot visai satraukti par Zaslavska rakstīto recenziju par amerikāņa Freda Aldricha grāmatu „Birmas kampaņa." Starp citu Zaslavskis esot rakstījis: „Aldrichs mums pastāsta, ka amerikāņu virspavēlnieks Stilvels gribējis sākt lielu ofensīvu pret japāņiem, bet tam pretojusies Čerčilam paklausīgā angļu virspavēlniecība. Čerčils panācis to, ka, aizbildinoties ar apgādes trūkumu un apstākļiem Indijā, ofensīva nav uzsākta." Tālāk Zaslavskis apgalvo, ka tāds pats esot bijis arī stāvoklis rietumu frontē. Par to, ka tur otras frontes radīšanu kavējis Čerčils, stāstot Halfa Ingersola grāmata „Lielākais noslēpums." Tagad tomēr Čerčila vilcināšanās politika neesot vairs noslēpums ne amerikāņiem, ne citiem.

Reuters ziņo, ka tūlīt pēc Aldricha grāmatas Padomju Savienības valsts izdevniecība Maskavā izdevusi arī Ingersola „Lielākais noslēpums." Abas grāmatas esot ieteiktas krievu lasītājiem „kā autoritatīvi kara vēstures avoti." Par Ingersola grāmatu „Boļševik" rakstot: „Padomju lasītājs te gūst vērtīgu ieskatu par spēkiem, kas sabotēja otras frontes radīšanu un kas tagad joprojām cenšas graut pasaules mieru." Grāmata esot nopietna pamācība tiem politiķiem, kas, par spīti visam, turpina veco Čerčila līniju ārpolitikā.

Šķiet, ka šie spriedumi un minējumi par otrā pasaules kara lielo stratēģiju ir tikai iesākums tai vērtējumu un memuāru virknei, kas tagad, divus gadus pēc kara beigām, sāk parādīties pasaules presē. Cik nepārskatāma patiesībā bijusi „trīs lielo" politika kara laikā, to rāda kāda nesen publicēta „Daily Mail" ziņa, ka daļa ASV republikāņu partijas pēc tam, kad šī partija pagājušā gada beigās guvusi vairākumu ASV kongresā, nolēmusi sākt meklēt eventuālos slepenos nolīgumus, ko kara laikā būtu parakstījis nelaikis prezidents Ruzvelts, jo pēc republikāņu politiķu domām esot iespējams, ka Ruzvelts ar šiem slepeniem nolīgumiem pārkāpis pilnvaras, kas tam kara laikā dotas. Tagad visus nolīgumus vajagot ratificēt senātā vai arī pasludināt par nederīgiem. Pēc „Daily Mail" informācijas, pastāvot aizdomas, ka Ruzvelts pārkāpis pilnvaras, vienodamies par territoriālām pārmaiņām citās pasaules malās — pirmkārt, par Polijas austrumu apgabalu atdošanu Padomju Savienībai, kā arī par to, ka Kuriļu salas atņemtas Japānai un nododamas Krievijai.

Par to, ka šādi nolīgumi — ja tie tiešām pastāvētu — ir patiešām slepeni, liecina kaut vai apstāklis, ka republikāņu politiķi izteikuši nodomu meklēt nolīgumu tekstus visās iespējamās vietās — varbūt pat Ruzvelta personīgā bibliotēkā viņa lauku mājās.

A. Lp.

Kas un kur?

Londonas nacionālgalerijā atklāta izcili vērtīga spāņu vecmeistaru gleznu izstāde ar gandrīz visām Anglijā esošām Velaskeza gleznām, Goijas un El Greko darbiem, kuŗus izstādei nodevuši pa daļai privāti īpašnieki. Kāds El Greko darbs Anglijā publiski būs izstādīts pirmo reizi. Gleznu kopvērtība esot ap 1,5 milj. mārciņu.

Itaļu policija, kā ar sašutumu ziņo sociālistiskais „Avanti," kampaņā pret pornografisku literatūru atzinusi par kaitīgiem visus Gustava Flobēra darbus, kaut gan Flobērs sen pieskaitīts 19. g. s. klasiķiem un viņa darbi Bovarī kundze, Salambo, Svētā Antonija kārdināšana tulkoti visās kultūras valodās. Tas atgādina laiku pirms 90 gadiem, kad Francijas virsprokurors ierosināja prāvu pret tikko publicētā romāna Bovarī kundze autoru par morāles graušanu.

Fricis Dziesma

Ziemeļu daiļumā

Kalnu sniegainām galotnēm pāri
sirmi, plūksnaini mākoņi gāja,
aizmūžu priedes liecās pār kraujām,
līči ezeros uzmirdzināja,
vēji ņotaļā piepūta laivām
pilnas baltas un brūnganas buras,
viļņi cēla putainas bārkstis,
it kā zivis ceļ sidraba spuras,
diena izklāja apvāršņa skaistumu
it kā dāvanu pie manām kājām —
bet es gribēju tikai uz mājām.

Malka

Vasarā mēs neko. Kad svilnējām saulītē, vācu sieviņas gaŗāmejot skaudīgi rādīja ar pirkstiem: „Kuken, kuken, kā tie kaŗa vaininieki bādējas . . ."

Dieva vārds, nekas nekaitēja! Bet ne Ādams savu mūžu nodzīvoja Paradīzē, ne Noass šķirstā, ne Jonass zivs vēderā. Tā pienāca arī mums mellie brīži. Atnāca ziema! Pārgudrinieki gan kalendārēja: cik nu te to gradu, ne pus tik kā Latvijā! Bet ar gradiem ir tāpat, kā ar kalorijām — ir lielie grādi un mazie. Latvijā mums bija mazie gradi un lielās kalorijas, bet te ir lielie gradi un mazās kalorijas.

Malkas gan mums pienācās ik uz deguna 1,25 stēri, bet tā bija tikai tāda teorētiska mistērija. Praktiski malku pieveda katru nedēļu uz 400 personām 40 dažāda kalibra pagales. Lai atbalstītu UN principus, izvēlējām malkas sadales komiteju no trim bijušiem mežziņiem un sešiem zvērinātiem mežsargiem. Kad pirmā dalīšana beidzās, tad apmēram trešā daļa bija dabūjusi šņaucienu malkas, divas trešdaļas nervu sabrukumu, bet no sadales komisijas vīriem lauķumā neatradās vairs neviens. Pamesti gan sniegā gulēja divi saplēsti mēteļi, dažas saņurkātas cepures, briļļu kāti un collmērs. Otrā rītā komisijas vīri, pēc ilgākas uzkavēšanās ambulancē, iesniedza demisiju . . .

Nākošā nedēļā vēlējām jaunu komisiju: divus diplomētus inženierus — architektus, vienu notāru, vienu veterinārārstu, trīs šuvējas un — ārpus štata kā lietpratēju pieaicinājām kādu valsts spirta monopola darbinieku. Iznākumā malku nedabūja neviens. Tonedēļ nometnē tikai apgrozījās lielāki kvantumi ļergas.

Tagad, jau otru nedēļu, malka stāv nedalīta. Ir apmēram 80 pagales un policija to stingri apsargā. Esam gan lūguši veco aptiekāru Zalbieri, lai tas malku kristīgi izdala, bet viņš aizbildinājās, ka svari palikuši Limbažos.

Paši mēs nemītīgi svingojam un mūsu deguni ir pieņēmuši to debešķīgi violeto krāsu, kas laikam nozīmē — ilgas.

Nu vācu sieviņas nāk bariem vien pie nometnēs vārtiem un priecīgi sarunājas: „Kuken, kuken, ka nu šie vella apatrīdi lec oh-can-cai!"

Malēniešu Lauskis

Chronika

Bavārijas apgabala latviešu skatuves mākslinieku sanāksme notiks 4. martā pl. 11 Minchenē, Hercoga Rūdolfa ielā 49. Piedalīties lūgti visi apgabala latviešu profesionālie skatuves mākslinieki.

Mūsu laikraksta 13. numurā sludinājumā par Baznīcas Virsvaldes izdevumiem, Luža Bērziņa Draudzes dziesmu cenai jābūt RM 2,50 par eks., nevis RM 3,50, kā tas iespiests.

Grāmatsējēju kursu darbu skati no 2.—10. martam rīko Vircburgas latviešu tautas augstskola. Pasākums pieņem iesiešanai grāmatas arī no tautiešiem citās nometnēs.

Lietuviešu trimdas rakstnieku godalgošana

Lietuvieši savas gara kultūras veicināšanai svešniecībā nodibinājuši vairākas prēmijas. Nesen Lietuvju trimdas rakstnieku savienības priekšsēdētājs St. Santvaras pasniedza 4 laureātiem Vācijas un Amerikas lietuviešu pašpalīdzības organizāciju šim nolūkam ziedotās godalgas. Lietuvju izglītības nodaļas godalgu (RM 5000.—) saņēma Bernardas Brazdžionis par dzejoļu krājumu Sveši kalni (Tībingenā, 1946.). Brazdžionis dzimis 1907. g. Biržos. Viņš saņēmis jau Lietuvā Sarkanā Krusta prēmiju par jaunatnes rakstiem un 1939. g. Lietuvas valsts prēmiju par dzejoļu krājumu Kunigaišķa pilēta.

Amerikas lietuviešu pašpalīdzības fonda godalgu (RM 3000.—) saņēma Alfonsas Nika-Niliūnas par savu pirmo dzejoļu krājumu Pazudusī simfonija (Praradimo simfonijos, Tībingenā, 1946.).

Lietuvas Sarkanā Krusta godalgu (RM 3000.—) saņēma Kazis Bradūnas par dzejoļu krājumu Šveša maize (Svetinoji duona, Minchenē, 1945.). Bradūnas bija pazīstams jau Lietuvā ar vairākiem dzejoļu krājumiem. Trimdā viņš vada kultūras žurnālu „Aidai."

Apgāda Patria (Tībingenā) godalgu (RM 3000.—) saņēma Henrikas Nagis par savu pirmo dzejoļu krājumu Dzejoļi (1945.).

Amerikas un Vācijas lietuviešu kopīgi ziedoto balvu (10.000.—) par lietuviešu mūzikas veicināšanu saņēma lietuviešu tautas mūzikas ansamblis „Čiurlionis," kas kopš 1945. g. vasaras svešniecībā devis jau 200 koncertu.

V. K.

Valdemārs Kārkliņš

TUKŠĀS ROKAS

Novele

(1. turpinājums)

Kļaviņa bērnišķīgās, šaurās acis bija piemiegtas kā spilgtas gaismas sargājotles, vaigos uzviļņoja un atplūda sārtums, bet tā kā šī gaišām pūkām, bāliem bārdas rugājiem un izsitumiem klātā seja vienmēr bija sarkana, tad to nemanīja. Kā parasti uztraukuma brīžos, tā ātri pārklājās ar sviedru spīdumu. Kļaviņš lēnām plātīja muti, un viņa galva apstulbumā atgādināja taukainu, sarkanu vaŗa kastroli. Lielās sarkanās rokas, ko viņš nekad nezināja kur likt, šai brīdī bija gluži liekas, tās viņam nokarājās gar sāniem nevarīgas un gļēvas.

Viņš stāvēja aizdurvī un nedrīkstēja ieiet palātā.

Pusstundu Gaņa Orbiņane sēdēja nepakustēdamās. Tad viņa piecēlās, piegāja pie blakus gultas, norāva segu un izsvieda slimnieci uz grīdas.

„Es tās bārdāmas iznīcināšu," viņa mierīgi noteica un ķērās pie nākamās gultas. „Pamazām es viņas visas apsitīšu kā žurkas."

Sacēlās troksnis un juceklis. Uz grīdas izmestā slimniece puskaila izskrēja pa durvīm, viņai kliegdamas sekoja abas pārējās, pēdējā ar ieģipsētu kāju. Pakaļ lidoja šķīvji, krūzītes un citi slimnīcas trauki, ar jautru troksni sašķīzdami pret durvīm, sienu un grīdu.

Šai lausku krusā neviena kopēja neiedrošinājās palātā ieiet. Koridorā notika apspriede. Padzītās slimnieces vaimanāja.

„Viņai vajag uzvilkt trako kreklu," kāda kopēja sašutusi teica.

„Ej, uzvelc," Renate atbildēja, taustīdama izplūkātos matus. „Drīzāk viņa to uzvilks tev."

„Laidiet mani, es lūkošu viņu nomierināt," jaunais sanitārs Kļaviņš sacīja.

„Ej, tikai piesargi acis," Renate pamācīja. „Viņai ir temperaments."

Kļaviņš nedroši iegāja palātā pie slimnieces.

Viņa turēja karafi vienā rokā, bļodu otrā un bija gatava atkal sākt cīņu. Taču, Kļaviņu ieraugot, aprima. Apsēdusies uz gultas malas, viņa pasmaidīja un laipni teica:

„Nāc vien, Sīmani. Gaiss tīrs."

Kļaviņš izskatījās nelaimīgs.

„Es neesmu Sīmanis," viņš teica, mirkšķinādams biklās, šaurās acis. „Vai tu mani vairs nepazīsti, Gaņa? Esmu Kļaviņš, Vitālis Kļaviņš."

Slimniece viņam uzmeta tumšu, sapīkušu skatienu.

„Tās bārdāmas tev sajaukušas galvu. Bet pagaidi vien, Sīmanīt! Es viņas apsitīšu kā žurkas, to tu piedzīvosi."

Kļaviņš neveikli apsēdās Gaņai blakus uz gultas malas un saņēma viņas roku.

„Klausies, Gaņa," viņš teica lūdzēja balsī. „Te nav bārdāmu. Tu esi slimnīcā. Esi mierīga, ej tagad gulēt. Tad tu drīz būsi vesela un varēsi braukt mājās. Klausi man, Gaņa!"

Viņa uzlūkoja Kļaviņu spīdīgām, neprātīgām acīm.

„Apsoli man, Sīmani, ka vairs pie viņām neiesi."

Kļaviņš kļuva arvien nelaimīgāks.

„Gaņa," viņš teica, „es nekad neesmu —"

„Nemelo," slimniece strupi attrauca. „Es visu zinu."

Taču drīz viņa kļuva apatiska un ļāvās apguldīties. Kļaviņš saudzīgi viņu apsedza ar segu. Tad viņš uz pirkstu galiem izgāja ārā. Viņš arvien vēl bija ļoti apjucis un neveikls.

Koridorā satraukums nebija norimis. Māsa Dukāte bija atgriezusies un redzēja katastrofu visā apmērā. Trīs izmestās slimnieces, segās ietinušās, sēdēja solā un raudāja. Tuvojās vakars, māsām un kopējām beidzās darba laiks.

„Nu, kas ir?" māsa jautāja sanitāram. „Vai slimniece apmierinājās?"

„Jā," sanitārs atbildēja. „Viņa guļ. Varbūt viņa tagad kādu brīdi būs mierīga."

„Tad jau viņas var iet atpakaļ," māsa domīgi noteica un pamāja uz trim izmestajām. Bet slimnieces par to negribēja ne dzirdēt.

„Kamēr tā tur būs, es neiešu," viena teica.

Un otra: „Es tur nevarētu ne mirkli aizmigt. Kas zina? Kamēr guļu, viņa var man pārgriezt rīkli. Viņa taču traka!"

Māsa Dukāte apdomājās. Pirmajā brīdī viņa gribēja jautāt padomu Dr. Sīpoliņam, tad atmeta šo nodomu un nolēma rīkoties pati. Kaut kas bija jādara, padzītās slimnieces nevarēja atstāt koridorā. Brīvu telpu nekur nebija.

„Man šķiet, mēs nevarēsim jauno slimnieci atstāt ceturtā palātā. Viņa jānovieto atsevišķi. Sanitār, sagatavojiet viņai vietu mazajā pieliekamā istabiņā," māsa Dukāte izšķīra.

Sanitārs neziņā skatījās viņā.

„Kādā pieliekamā istabiņā?" viņš atkārtoja.

Māsa Dukāte nepacietīgi atbildēja: „Nejautājiet kā ārzemnieks! Pieliekamā kambarītī zem kāpnēm, kur citur."

Kļaviņš ieplēta muti.

„Bet, māsiņ," viņš stomījās, „tur nevar ielikt gultu. Un tur ir tumšs. Nav logu, nav elektrības."

Māsa Dukāte gandrīz pazaudēja mīlīgo sejas izteiksmi.

„Ja nevar ielikt gultu, lieciet matraci vai salmu maisu. Un tumsa viņai nekaitēs. Tumsa nomierina nervus. Es nekā nevaru darīt. Kad pārbrauks direktors, lai iekārto citādi."

Kļaviņš atvēra pieliekamā kambarīša durvis. Tā bija šaura, diezgan dziļa telpa zem kāpnēm, kur glabājās slotas, spaiņi un citi saimniecības piederumi. Kambarī bija drēgna tumsa, oda pēc pelējuma. Slīpie griesti bija tik zemi, ka ieejot bija jāpieliecas.

Kļaviņš iztīrīja kambari, nolika uz grīdas matraci un sataisīja gultāmo vietu. Tad viņš devās uz ceturto palātu.

Slimniece gulēja. Miegā viņa vairs neizskatījās neganta, drīzāk pamesta un nožēlojama. Kļaviņš saudzīgi pacēla viņu rokās un uzmanīgi ar visu segu ienesa kambarītī. Tur viņš to apguldīja un apsedza rūpīgi un maigi kā slimu bērnu.

Slimnieces tika atpakaļ savās vietās, no kurām jaunā ienācēja tās bija padzinusi, un māsa Dukāte aizgāja uz dzīvokli, iepriekš pamācījusi dežurantu-kopēju, kā apieties ar jauno slimnieci.

Renate palika viena ar piecdesmit slimniekiem, kas bija sagatavoti nakts vientulībai un sāpēm tumsā.

Viņa apstaigāja palātas un apvalcājās, vai slimniekiem vēl kā nevajadzēja. Dažiem bija jāsakārto pagalvis, citi gribēja dzert. Tad viņa apsēdās koridora galā pie dežuranta galdiņa un paņēma adīkli. Pieliekamā pie jaunās slimnieces viņa neiegāja. Tur viss bija klusu. Trakā laikam gulēja.

(Turpinājums sekos)

DAŽOS VĀRDOS

Uzbrukumu Havaju salām izdarīs pirmajos lielajos ASV flotes pēckaŗa manevros. Tie notiek no 24. februāŗa līdz 11. martam Klusajā okeanā, piedaloties ap 65 kuģiem, kas izveidos uzbrukuma un aizstāvēšanās floti. Pēc kaujas abas apvienosies trieciena uzbrukumā Havajām.

Leons Blūms maijā neoficiāli viesosies Turcijā, pēc ceļojuma pa Austriju, Ungāriju un Rumāniju, ziņoja Ankaras radio.

Triestas gubernātors nebūs no „četru lielo" nācijām. ASV, kopā ar Angliju un Franciju, ieteikušas Drošības padomei 10 dienu laikā gubernātoru izraudzīt, neoficiāli ieteicot 5 mazāko nāciju pārstāvjus — dienvidāfrikāni, šveicieti, kolumbieti un 2 zviedrus. PSRS kandidātus vēl nav minējusi.

„Sadegušās zemes" taktiku lieto itāļi, kas atstāj Dienvidslavijai atdodamo Polu, izcērtot dārzos visus augļu kokus un iegriežot ar dimantu logu rūtīs: „Ilgu mūžu Itālijai."

Reparācijās piešķirtos itaļu kaŗa kuģus ASV valdība plānojot atdot Italijai izlietošanai lūžņos, ziņo „New York Times," piezīmējot, ka tas būtu „draudzīgs žests."

8 gadus darba nometnē Papenam piespriedusi denacifikācijas kamera Nirnbergā, ieskaitot apcietinājumā pavadīto 1 g. un 5 mēn. Papena mantu konfiscē, atskaitot 5000 marku. Hanss Friče sava 9 g. ilgā soda izciešanai pārvests uz Langvaseras darba nometni pie Nirnbergas.

Tito vienīgo opozicionāru parlamentā Dragoļubu Jovanoviču smagi piekāvis komūnistu jauniešu pulks, kad Jovanovičs svētkos bija ieradies viesos pie savas ģimenes mazā lauku ciemā.

LIELA PROBLĒMA

KAS SPĒLĒS EIROPAS KONTINENTA SASTĀDĪTĀ VIENĪBĀ FUTBOLĀ SACĪKSTĒ PRET ANGLIJU?

Daži cilvēki viņpus Lamanša lauza galvas, kā paplašināt Glazgovas Hempdena parka stadionu, lai tur varētu ieplūst 200.000 skatītāju. Tajā pašā laikā Amsterdamā sevišķi noraizējies holandietis Lotsi, kas FIFAs uzdevumā izrauga mūsu kontinenta futbola reprezentantus sacīkstei ar Angliju 10. maijā Glazgovā. Vienībai jābūt „gatavai" jau drīz, jo aprīlī Amsterdamā paredzēta pēdējā pārbaude. Tā ir grūta problēma, jo 11 „zvaigznes" un pie tam ar dažādu spēles veidu vēl nebūt nav vienība. Pietiekama mācība ir jau no 1938. g., kad notika pirmā šāda veida sacensība un angļi Londonā guva 3—0 uzvaru. Kontinenta vienībā toreiz spēlēja: Olivieri, Foni, Rava (visi Itālija), Kupfers (Vācija), Andreolo (Itālija), Kicingers (Vāc.), Astons (Francija), Scengellers (Ungārija), Piola (Itālija), Braine (Beļģija) un Brustads (Norvēģija). Pieci uzbrucēji un katrs savas valsts pārstāvis! Kas tad tur nu labs bija gaidāms? No augšminētās vienības arī šoreiz kontinenta izlasē kandidē tikai atlētiskais centra uzbrucējs Piola, kas šodien Itālijā maksā 3 miljoni liru! Vācieši Kupfers un Kicingers vēl vienmēr spēlē savā agrākajā vienībā „FC. Schweinfurt 05." Raimonds Braine, Beļģijas kādreizējais „futbola karalis," kritis nežēlastībā par sadarbību ar nacistiem. Astons, Scengellers, Olivieri uc gan arī tagad ir slavenības, bet ne vairs tik daudz apbrīnotas kā toreiz, 1938. gadā. Labi atcerāmies norvēģi Brustadu. Eiropas kādreiz teicamākais kreisais ārējais uzbrucējs spēlēja arī Rīgā. Sacīkstē ASK laukumā, kad „gāza kā ar spaiņiem," viņš nebūt nejutās labi, jo mūsu augumā mazais pussargs Rob. Pakalns Brustadu tā prata „nosegt," ka pēdējais savai vienībai tiešām nespēja paveikt nekādus krietnos pārkalpojumus.

Domā, ka Eiropas kontinenta vienībā šoreiz būs arī krievi, kaut ārzemēs pagaidām redzēta tikai Maskavas „Dinamo" vienība. Tā un Tbilisas „Dinamo," kas 1940. g. bija PSRS spēcīgākās vienības, toreiz viesojās arī Rīgā. Maskavieši spēlēja ļoti racionālu, bet tbilisieši tehniski labāku futbolu. Abas tomēr noteikti jau tad bija Eiropas augstākās klases vienības. Sevišķi pārsteidza Maskavas uzbrucēji, kas maldināja pretinieka aizsardzību ar ātru vietu maiņu. Holandes futbola darbinieks Lotsi domā, ka Eiropas kontinenta izlase būs apmēram šāda: vārtos — Komiči (PSRS), aizsargos — Stefens (Šveice) un Feliciano (Portugale), pussargos — Čaikovskis (Dienvidslavija), Parola (Itālija) un Sarosi 3. (Ungārija), uzbrucējos — Melchiors (Austrija), Bobrovs (PSRS), Nordāls (Zviedrija), Kubala (Čechoslovakija) un Niērs (Francija). Šveicietis Stefens ir „pusanglis," jo spēlē Londonas klubā „Chelsea." Vārtsarga postenim par kandidātiem vēl min itali Sentimenti, franci Darui, šveicieti Ballabio, kas sacīkstē Lisabonā pret Portugali rādījis brīnumus, un beidzot holandieti Krāku — angļu vienības „Huddersfield Town" pašreizējo vārtsargu. Daudz kandidātu arī citiem posteņiem. Parīzes laikr. „Sports" jautā: „Vai kontinenta vienībā tiešām nebūs Bena Bareka?" Tas ir Francijā visvairāk slavinātais futbolists. Nēģeris. Dzimis Kasablankā. Futbolu mācījies spēlēt kailām kājām, jo bijis trūcīgu vecāku bērns. Tagad ir bumbas virtuozs, Parīzes vienības „Stade Francais" un Francijas reprezentējošās izlases dalībnieks. Parīzieši nevar aizmirst, kā Bens Bareks pērn, kad franči pieveica Anglijas izlasi 2—1, pašam nezinot pārkaitināja angļu vārtsargu. Franči ieguva pirmos vārtus un Bareks zemu palocījās pretinieka vārtsarga virzienā. Pēc otro vārtu iegūšanas atkārtojās tas pats. Angļi ļoti uztraucās. Tā esot nesportiska rīcība. Vēlāk noskaidrojās, ka lieta gauži nevainīga: godinot Allah par gūtiem panākumiem, Bareks noliecis galvu pret Meku. Vai gan viņš vainīgs, ka tieši tajā virzienā stāvējis arī angļu vārtsargs? Francijā daudz tērzē arī par ungāru Niēru. Viņš ir labs futbolists un ne sliktāks veikalnieks. Kā ungāru vecāku zēns tas sākumā spēlēja skolas vienībā Merlebachā

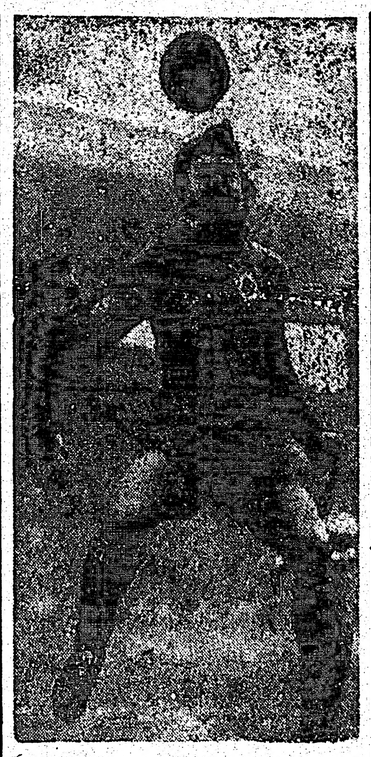

Parīzē dzīvojošais ungāru futbolists Niērs, viens no kandidātiem Eiropas kontinenta sastādītā vienībā sacīkstei pret Angliju.

(Lotringā). Vēlāk, kad Niēra talants jau bija atklāts un atzīts, viņš iestājās ungāru biedrībā „Subotica," bet pēc tam darbojās Eiropas vairākos visslavenākos klubos: „Ujpest" (Budapeštā), „Viktoria Zizkov" (Prāgā), „A. S. Roma" (Romā) un tagad „Stade Francais" (Parīzē). Par Niēra aiziešanu „Ujpest" savā laikā dabūja 10 miljonu līru „sāpju naudas" no „AS. Roma." Tagad „Ujpest" sola tādu pašu summu franču klubam „Stade Francais," lai slaveno malējo uzbrucēju no Parīzes atkal dabūtu pie sevis. Sākušies strīdi un „diņģēšanās." Tie turpinās.

Futbola slavenību Eiropā ir pārāk daudz. 10. maijā sacīkstē Glazgovā tomēr vajadzīgi tikai 11 vīri. Kas tie būs? Tā tad nu ir lielā un patiesi grūtā problēma.

Arnolds Šmits

Līdzjūtības apliecinājums

Latvijas pārstāvis Starptautiskā olimpiskā komitejā Jānis Dikmanis nosūtījis latviešu sportistu un savu līdzjūtības apliecinājumu Starpt. ol. kom. prezidentam J. S. Edštrēmam (Zviedrijā) princa Gustava Ādolfa traģiskās nāves gadījumā. Nelaikis bija Zviedrijas olimpiskās komitejas prezidents un centīgs sporta veicinātājs.

Astoņi cilvēces svarīgākie izgudrojumi

Uzskaitot cilvēces svarīgākos izgudrojumus, Britu enciklopēdija pirmajā vietā min atklājumu, ka stādus var izaudzēt no sēklām, bet otrajā — uguns iegūšanu un kontrolēšanu. Trešais svarīgākais izgudrojums esot māksla gatavot traukus, kas devuši iespēju sagatavot ēdienu, bet ceturtais — rakstu zīmes. Piektajā vietā minēta laika iedalīšana, svara mēri un naudas sistēmas izgudrošana, sestajā — pārtikas konservēšana. Septītais no „pasaules brīnumiem" ir Luija Pastēra baciļu teorija. Tagad šie septiņi brīnumi jāpapildina ar astoto — atomu skaldīšanu.

KĀ RADUŠIES DAŽU DRĀNU NOSAUKUMI

Sievietes sarunās gan daudz lieto dažādu audumu nosaukumus, bet šo vārdu īsto nozīmi vai izcelšanos daudzas to lietotājas nezina. Daži drānu nosaukumi ir ļoti veci, to vidū damasts un muslins. Abi cēlušies no senu pilsētu nosaukumiem — Damaskas un Mosulas, kas ir abu audumu dzimtene. Tvīds guvis vārdu no Anglijas un Skotijas robežupes Tvīdas, kuras krastos atradās daudzas šī auduma rūpnīcas. Tvīds sākumā bija tikai skotu mājamatniecības ražojums. Satīna nosaukums cēlies no grieķu apzīmējuma zīdam — seta. No tā franči izveidoja vārdu satin, un citi to pārņēma. Samta otrs nosaukums ir velvets un nāk no latīņu valodas: villus nozīmē pinkainus matus un samtu tais laikos ražoja garspalvaināku nekā tagad. Par brokātu sākumā dēvēja rokām izrakstītus audumus, un pats vārds cēlies no franču brocher, kas nozīmē izšūt. Kašmirs ir viegla, ļoti smalka vilnas drāna, kādu agrāk auda vienīgi Indijas provincē Kašmirā.

IDEĀLAIS VĪRS

Kāds ASV sieviešu žurnāls sarīkoja aptauju par tematu — ideālais vīrs. Daudz sieviešu no vīra prasa humoru, godkārību un mīlu, dažām pietiek, ja vīrs neaizmirst sievai ikdienas parādīt visādos veidos uzmanību. Par nevēlamu uzskata, ka vīram būtu tas pats arods kā sievai. Uz ASV emigrējušā vācu rakstniece Vikija Bauma raksta: „Ideālais vīrs parasti vienmēr jau apprecējies ar citu sievieti." Kāda cita aptaujas dalībniece izsakās: „Ja jūtu, ka arī virtuvē, kartupeļus mizojot, ar netīru priekšautu, visu nepatīkamo mājas darbu un sīko likstu vidū esmu savam vīram vēl arvien ideālais radījums, agrākā balles karaliene, — tad tas ir ideālais vīrs!"

ŪDENSLĪDĒJI MEKLĒ FAŠISTU NOSLĒPUMUS

Amerikāņu iestādes algo ūdenslīdējus, kas jūras piekrastē, Leghornas tuvumā, meklē kādu noslēpumainu skārda kasti, ziņo „Daily Mail." Sākumā domāja, ka tajā atrodami dārgumi 3 milj. angļu mārciņu vērtībā, kurus tur noslēpis itaļu iekšlietu ministrs Bufarini-Gidi, bet tagad šķiet, ka kastē meklējami vienīgi slepeni politiski dokumenti. Amerikāņu militārā policija nosprostojusi visu apkārtējo rajonu.

Bufarini-Gidi nošauts Ziemeļitālijas atbrīvošanas akcijas laikā, un par noslēpto kasti uzzinājis Boloņas architekts Maršezi. Uzdodamies par minerālu pētnieku, architekts pēc trīs mēnešu meklēšanas kasti arī atradis jūrā nedaudzus metrus no krasta kādas lielas klints pakājē. Nevarēdams viens kasti pakustināt, Maršezi dabūjis palīgā draugu, bet pēc nedēļas draugs nozudis un ieradies ar divi vīriešiem, kas, uzdodamies par slepenās policijas ierēdņiem, aizveduši architektu uz Boloņu un tur atkal palaiduši. Maršezi par notikumu ziņojis Romas iestādēm.

DM

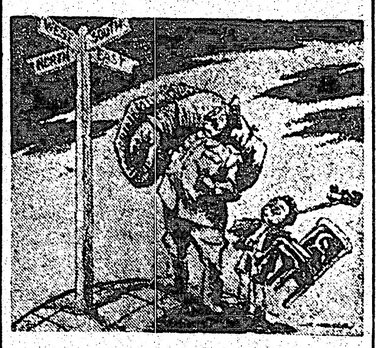

„Uz kuru pusi nu?"
The South Wales Echo

Grāfa Čano dienas grāmata

FAŠISTISKĀS ITALIJAS ĀRLIETU MINISTRA, MUSOLINI ZNOTA GRĀFA GALEOSO ČANO DIENAS GRĀMATAS PIEZĪMES PAR KARU, DIPLOMĀTIJU UN STARPTAUTISKIEM NOTIKUMIEM NO 1939. G. 5. JANVĀRA LĪDZ ČANO NĀVEI 1943. G. 23. DECEMBRĪ.

(17. turpinājums)

1942. g. 4. novembrī — Pēc ilga pārtraukuma atkal satieku Kavaljero. Viņš stāsta, kas notiek Lībijā. Pirms divi dienām Rommels it kā gribējis sākt atkāpties, bet Hitlers viņu apturējis ar pavēli „pierādīt pulkiem, ka tiem vai nu jāmirst, vai arī jāuzvar." Musolini noteicis to pašu mūsu spēkiem.

1942. g. 5. novembrī — Lībijas fronte sabrūk. Satieku duči Venecijas pilī. Viņa seja drūma, viņš noguris. Bet viņš joprojām nezaudē lidzsvaru. Viņš vērtē stāvokli par ļoti nopietnu, bet joprojām cer, ka angļus varēs apturēt uz līnijas Fukra-Elkatara.

1942. g. 6. novembrī — Atkāpšanās Lībijā arvien vairāk kļūst par bēgšanu. Pat duče domā, ka tādos apstākļos Lībija būs jazaudē, un ātri piebilst, ka zināmā mērā apstāklis būs „panākums, jo šis apgabals maksājis mums mūsu tirdzniecības floti, un mēs tad labāk varēsim koncentrēties pašas Italijas aizstāvēšanai." Mēs šodien vairs nevaram pateikt, uz kādas līnijas būs iespējams atjaunot aizstāvēšanos, pat ja neievērojam draudus, ka varētu sākties arī uzbrukums no rietumiem, kurp dodas neparasti liela apmēra konvojs. Musolīni jautāja man, vai es joprojām rakstot dienas grāmatu. Kad atbildēju, ka daru to, viņš teica, ka tā varēs noderēt, lai vēlāk pierādītu, ka vācieši kā militārā, tā politiskā laukā vienmēr rīkojušies bez viņa ziņas. Bet kas gan patiesībā slēpjas aiz viņa dīvainā jautājuma?

1942. g. 7. novembrī — Šodien duče raugās uz stāvokli optimistiski.

Bet ko viņš darīs turpmāk, vai, pareizāki sakot, ko darīs tie daudzie konvoji, kas atstājuši Gibraltāru un atrodas austrumos no tā. Minējumi ir dažādi. Pēc vāciešu ziņām, to mērķis apgādāt Maltu vai arī izcelt desantu Tripolitānijā, lai iebruktu Rommeļa aizmugurē. Pēc mūsu ģenerālštāba informācijas, to uzdevums okupēt franču atbalsta punktus Ziemeļāfrikā. Arī duče domā to pašu.

1942. g. 8. novembrī — Pussešos rītā piezvanīja Ribentrops un informēja par amerikāņu desantiem Alžīras un Marokas ostās. Viņš gribēja zināt, ko mēs domājam darīt. Jāatzīstas, ka biju pārāk samiegojies, lai dotu kaut cik apmierinošu atbildi.

1942. g. 9. novembrī — Nakti Ribentrops telefonēja, ka man vai ducem cik drīz vien iespējams jādodas uz Mincheni. Ir laiks izlemt mūsu nostāju pret Franciju. Pamodināju duci. Viņš nav sevišķi sajūsminās par braukšanu, it sevišķi tāpēc, ka joprojām nejūtas vesels. Jābrauc man, un instrukcijas man šādas: ja Francija būs gatava lojāli sadarboties, tā dabūs no mums visu iespējamo palīdzību, ja tā turpretim spēlēs vistiņas, mēs spersim aizsardzības soļus: okupēsim brīvo joslu un izcelsim desantu Korsikā.

Minchenē sastapu Ribentropu stacijā. Viņš ļoti noguris, kalsns un laipns. Lavals ieradīsies vakarā.

Vakarā pirmā saruna ar Hitleru. Viņam nav nekādu ilūziju, ka franči gribētu cīnīties. Tagad pretestības pusē pārgājis arī ģenerālis Žirals, kam laba galva un drosme. Hitlers vēl grib uzklausīt Lavalu. Bet tas, ko Lavals varētu pateikt, nevarēs grozīt Hitlera jau gatavo lēmumu: pilnīgi okupēt Franciju, izcelt karaspēku Korsikā, radīt priekštilta poziciju Tunisā. Hitlers nav ne nervozs, ne satraukts, bet viņš arī nevērtē amerikāņu iniciātīvu pārāk zemu un grib stāties tai pretim ar visiem iespējamiem līdzekļiem. Gēringa atzina, ka Ziemeļāfrikas ienemšana ir pirmais panākums, ko sabiedrotie guvuši kopš kara sākuma.

1942. g. 12. novembrī — Francijā un Korsikā turpinās itaļu un vācu spēku iesoļošana. Nav nekādas pretestības. Franču tauta tiešām nav aprēķināma. Biju sagaidījis, ka būs vismaz kādi pretošanās žesti, ja ne vairāk, tad karoga goda dēļ. Bet nekas tamlīdzīgs nenotika. Vienīgi franču flote mums pazinoja, ka tā paliks uzticīga Višī valdībai un nevēlas, lai ass valstu spēki okupē Tulonas ostu. Vācieši piekrita un vilcinādamies to darīja arī duče, kas tomēr neuzticas franču solījumiem un domā, ka vienā jaukā rītā, kad pamodīsimies, atradīsim Tulonas ostu tukšu.

Rommels turpina atkāpties no Lībijas trakā ātrumā. Daudz nesaskaņu starp vācu un itaļu spēkiem. Halfaijā pat notikusi apšaudīšanās, jo vācieši paņēma visus mūsu automobiļus, mūsējos pametot tuksnesī, kur tūkstošiem vīru burtiski mirst aiz bada un slāpēm.

1942. g. 17. novembrī — Duče pārliecināts, ka tuvākās dienās Āfrikā sāksies krize uz labu vai launu. Viena amerikāņu kolonna ir Sfaksā vai tās apkārtnē, citas kolonnas virzās uz Bizertu un Tunisu. Franču nostāja ļoti dīvaina un mums drīzāk jāsagaida naidīgums nekā vienaldzība. Ja Tunisa krītis, mēs zaudēsim pēdējo aizsardzības bastionu.

1942. g. 27. novembrī — Svarīgākais dienas notikums, ka Tulonu okupējuši vācu spēki. Naktī duče saņēma Hitlera vēstījumu, ka izšķīries to darīt. Ziņa sūtīta ar militāriem sakarniekiem un man nekas nebija zināms līdz pat vakaram, kad man piezvanīja Kavaljero. Neviens tagad nezina, kā viss norisinājies. Divas lietas skaidras: bijusi stingra pretestība un franču flote pilnīgi iznīcināta. Mums, itaļiem, no tā viens labums — kāda liela flote Vidusjūrā uz daudz gadiem iznīcināta.

1942. g. 1. decembrī — Pēc desmit dienu pārtraukuma atkal runāju ar duči. Fiziski viņš novājējis, bet enerģisks un apņēmīgs. Vēlāk viņš atsūtīja man ziņojumu par savu sarunu ar Gēringu. Vācieši grib sūtīt uz Āfriku trīs bruņotas divīzijas „Adolf Hitler", „Hermann Goering" un „Deutschland" — trīs vārdi, kas cieši saistīti ar vācu godu. Stāvoklis Lībijā jucekļīgs.

(Turpinājums sekos)

„Pilsēta uz divriteņiem" staigā kājām

„Pilsēta uz miljoņa divriteņu" — tā kādreiz dēvēja Amsterdamu, bet tagad, kā raksta „Daily Mail", Amsterdamai būs jāgaida vēl ilgi, līdz tā atkal varēs lepoties ar kaut cik ievērojamu skaitu šo Holandē tik iemīļoto satiksmes līdzekļu. Pirms kara Holandē bija 4 miljoni divriteņu uz 9 miljoniem iedzīvotāju. Fabrikas ražoja 400.000 velosipedu gadā, un holandietis sev iegādājās jaunu divriteni caurmērā ik pēc desmit gadiem.

Kara laikā Holandes divriteņu rūpniecība apstājās, bez tam vācieši nolaupīja un 1944. gadā aizveda uz Vāciju veselu lielu divriteņu rūpnīcu. Pēc kara tā gan atrasta, bet daudz mašīnu bija pazudušas. Pēckara produkcijas atjaunošanu kavē arī izejmateriālu trūkums un grūtības vācu fabrikās Bīlefeldē un Šveinfurtē ražojamo daļu piegādē. Patlaban Holandes divriteņu rūpniecības jauda ir tikai 25 proc. no pirmskara apmēriem. Ražojot 100.000 divriteņu gadā, vajadzēs 10 gadu, lai apmierinātu Holandes iekšzemes tirgus vajadzības.

DM

Sludinājumi

SKAISTA GRĀMATA — LASĪTĀJA PRIEKS!

Pasargājiet no dzimtenes paņemtās un trimdā iegūtās grāmatas, laikrakstu un žurnālu komplektus no bojā ejas, dodiet tiem skaistus un izturīgus ietērpus. Neaizplūdiniet savu naudu dārgiem sveštautiešu amatniekiem. Dodiet savas grāmatas un periodisko izdevumu komplektus iesiet **Vircburgas latviešu tautas augstskolas grāmatsiešanas darbnīcai.** Darbs glīts un iespējami lēts! Veic arī pasūtinātāju speciālus vēlējumos ar viņu materiālu. Pasūtinājumus jāadresē amata meistaram **J. Zušmanim:** Latvian University Extension, (13a) Würzburg, Central DP Camp. 84

OĻGERT, RAKSTI! LEO Z.
Adrese: Germersheim, Fischerstr. 13, Platz, Zone française. 83

Lidiju Sīli, dz. 1923. g. Elejas pag., pēd. dz. v. Rīgā, Sark. Kr. māsu skolā, meklē brālis **Ādolfs Sīlis:** Österreich, Kämten, UNRRA DP Camp 330, Spittal a. Drau. 81

Richardu Rudzīti, dz. 1908. g. okt., un **Irmu Šķilteri,** dz. Manfeldi ar piederīgiem meklē **Renāts Spoļanskis:** Österreich, Kämten, Obervellach 47. 80

Zvērināts advokāts
VALTERS VOITS
(senāk: Rīgā, Blaumaņa ielā Nr. 13) atjauno advokāta darbību 1947. g. 6. martā. Advokāts kopš 1929. g.; no 1945. g. jūl. ASV militārpārvaldes Hesenē tieslietu padomnieks; 1946. g. febr. kā Latvijas pavalstnieks ievests pilntiesīgo advokātu sarakstā pie Hesenes vācu tiesām. Uzņemas lietu kārtošanu arī pie ASV militārpārvaldes civiltiesas Štutgartē, aizstāvēšanu kriminālllietās militārpārvalžu un vācu tiesās trijās rietumjoslās un tieslietu kārtošanu ārzemēs. Svešvalodas: angļu, franču, krievu, lietuvju, poļu, vācu.

Kantoris: **Rechtsanwalt Walter Woit, (16) Wiesbaden, Banhofstr. 24. 71**

Indriķis Salmēns no Liepājas st. meklē radus un paziņas: Österreich, Glasenbach b. Salzburg, UNRRA DP Camp. Var rakstīt arī R. Kalniņam: (13b) Bad - Reichenhall, Poštamt 2. P. R. 82

Meklēju savu brāli, bij. kapr. **Vladimiru Timermani,** dz. 1916. 14. VII., radiotelegrafistu. Pēd. Fp. 32595/A (bijis arī 58033). Iesaukts 1943. g. decembrī. Bijis Paplakā, vēlāk pie Opočkas un Veļikajas upes apkārtnē, Kripēna pulkā. Vēlāk pārcelts uz citu vienību. Pēd. vēst. saņemta 1944. g. jūnijā. Par viņa likteni lūdz rakstīt **Z. Kasapcevs:** (13b) Memmingen i. Bay., DP Camp Fliegelhorst, Bl. 4—18. 83

Meklēju **līdzdalībnieku,** kam prakse lauks. lietu un sēklu tirdzniecībā, ar vai bez kapit. un nevēlas pag. izcelot. Pied. līdz 10. III. 47. (13b) Lauingen/Do., Ludvig Str. 1. Tel. 170. **E. Apogs.** 86

Draugus un paziņas meklē **O. Zvirgzdugrauds** no Sēlpils: (20) Meerbeck, Kr. Stadthagen, DP Camp, Haus 96. 70

Teodoru Gagaini no Jaungulbenes, kas 1945. g. pavasari bija Tiringā, Smolnas lazaretē vēlāk Gērā, meklē **Anna Pelse:** (13a) Ansbach, Hindenburg Post. 49

„LATVIJAS" ABONEMENTS,

pasūtinot laikrakstu pa atsevišķiem eksemplāriem (līdz 3 eks.), maksā RM 5.— mēnesī; pasūtinot kollektīvi vairāk par 3 eksemplāriem — RM 4.— mēnesī par eksemplāru. Sludinājumu maksa: MR 2.— par vienslejīgu iespiedrindu vai tai atbilstošu telpu: piederīgo meklēšanas sludinājumi līdz 4 rindām — RM 4.—, garāki par 4 rindām pēc parastā tarifa.

Abonementu pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama „Latvijai", (13b), Günzburg/D., Bürgermeister - Landmann - Platz 7.